

Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

LEIDRAAD VOOR DE PRIMAIRE PLANTAARDIGE PRODUCTIE

Van toepassing vanaf:

10-01-2012

Opgesteld door: DG Controlebeleid	Gecontroleerd door:	Goedgekeurd door:
David Michelante Jean-François Schmit Vincent Helbo	De Directeur Transformatie Distributie Emmanuelle Moons	De Directeur-generaal Herman Diricks
Getekend V. Helbo Datum: 13-12-2011	Getekend E. Moons Datum: 13-12-2011	Getekend H. Diricks Datum: 17-12-2011

I. DOELSTELLINGEN EN TOEPASSINGSGBIED

In het kader van het koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen. (BS 12-12-03) moeten alle actoren actief in de voedselketen (met uitzondering van de primaire productie) een systeem van autocontrole instellen.

Een autocontrolesysteem moet, om officieel aanvaard te kunnen worden als “gecertificeerd / gevalideerd autocontrolesysteem”, alle elementen omvatten zoals beschreven in de van toepassing zijnde gids/leidraden/reglementering. Per sector wordt er een aparte leidraad ontwikkeld.

De validatie van de bedrijfseigen autocontrolesystemen gebeurt aan de hand van de conformiteits-auditprocedure **PB 00 – P 09**. De vastgestelde tekortkomingen worden geciteerd in de specifieke checklist **PB 01 – CL 01** en de vaststellingen, gedaan tijdens de audit, worden eveneens direct in deze checklist toegelicht. De checklist lijst is een integrale onderdeel van het auditverslag (modelverslag **PB 00 – F 21**).

De doelstelling van dit document is de auditeur voorzien van een controlemiddel en de bijhorende toelichting omtrent alle aspecten die voorkomen in de specifieke checklist.

Het huidige document is van toepassing op de sector van de primaire plantaardige productie.

II. NORMATIEVE REFERENTIES

- Verordening EG nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor de voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden
- Verordening (EG) nr. 852/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 inzake levensmiddelenhygiëne
- Verordening (EG) Nr. 183/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 12 januari 2005 tot vaststelling van voorschriften voor diervoederhygiëne
- Verordening (EG) nr. 181/2006 van de Commissie van 1 februari 2006 ter uitvoering van Verordening (EG) nr. 1774/2002 wat andere biologische meststoffen en bodemverbeteraars dan mest betreft en tot wijziging van die verordening
- Wet van 2 april 1971 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen
- Koninklijk besluit van 17 maart 1971 tot onderwerping aan medisch toezicht van al de personen die door hun werkzaamheid rechtstreeks met voedingswaren of -stoffen in aanraking komen en die deze waren kunnen verontreinigen of besmetten

- Koninklijk besluit van 19 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen
- Koninklijk besluit van 28 februari 1994 betreffende het bewaren, het op de markt brengen en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik
- Koninklijk besluit van 7 januari 1998 betreffende de handel in meststoffen, bodemverbeterende middelen en teeltsubstraten
- Koninklijk besluit van 30 november 1999 betreffende de handel in primeur- en bewaaraardappelen
- Koninklijk besluit van 14 januari 2002 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water dat in voedingsmiddeleninrichtingen verpakt wordt of dat voor de fabricage en/of het in de handel brengen van voedingsmiddelen wordt gebruikt
- Koninklijk besluit van 22 mei 2003 betreffende het op de markt brengen en het gebruiken van biociden
- Koninklijk besluit van 14 november 2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen
- Koninklijk besluit van 10 augustus 2004 betreffende de uitvoering van de verplichte keuringen op spuittoestellen en de betaling ervan
- Koninklijk besluit van 10 augustus 2005 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen
- Koninklijk besluit van 10 november 2005 betreffende heffingen bepaald bij artikel 4 van de wet van 9 december 2004 betreffende de financiering van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
- Koninklijk besluit van 22 december 2005 betreffende levensmiddelenhygiëne
- Koninklijk besluit van 16 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Agentschap voor de Veiligheid van de voedselketen
- Koninklijk besluit van 23 juni 2008 betreffende de maatregelen om het binnenbrengen en het verspreiden van bacterievuur (*Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al.) te voorkomen
- Koninklijk besluit van 22 juni 2010 betreffende de bestrijding van het aardappelcysteaaltje en tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 november 1987 betreffende de bestrijding van voor planten en voor plantaardige producten schadelijke organismen

- Ministerieel besluit van 3 november 1994 betreffende de bestrijding van aardappelringrot *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis et L. spp. *sepedonicus* (Spieckerman et Kottkoff) Davis et al.
- Ministerieel besluit van 30 augustus 1999 betreffende de bestrijding van *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al.
- Ministerieel besluit van 14 februari 2000 tot vaststelling van maatregelen om te beletten dat *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. zich verspreidt
- Ministerieel besluit van 22 januari 2004 betreffende de modaliteiten voor de meldingsplicht in de voedselketen
- Ministerieel besluit van 25 augustus 2004 betreffende de verplichte keuring op spuittoestellen
- Ministerieel besluit van 10 september 2004 betreffende tijdelijke maatregelen om het inbrengen en het verspreiden van bacterievuur (*Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. et al.) te voorkomen
- Ministerieel besluit van 14 april 2005 houdende tijdelijke maatregelen ter bestrijding van maïswortelboorder, *Diabrotica virgifera* Le Conte
- Ministerieel besluit van 22 december 2005 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen met betrekking tot de aanvullende maatregelen die getroffen worden in het kader van de controle op de aanwezigheid van nitraten en van residuen van gewasbeschermingsmiddelen in en op sommige groente- en fruitsoorten
- Ministerieel besluit van 24 oktober 2008 houdende tijdelijke noodmaatregelen ter bestrijding van de Aziatische boktor *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky)

III. TERMEN, DEFINITIES EN BESTEMMELINGEN

A. Termen en definities

- **Gids:** sectorgids autocontrole voor de primaire plantaardige productie
- **Drinkbaar water:** voor de voorschriften met betrekking tot drinkwater wordt verwezen naar het koninklijk besluit van 14 januari 2002
- **Schoon water:** natuurlijk, kunstmatig of gezuiverd niet-drinkbaar water dat geen micro-organismen of schadelijke stoffen bevat in een hoeveelheid die direct invloed kan hebben op de kwaliteit van levensmiddelen. Het kan gaan om regenwater dat zodanig wordt opgevangen dat de kans op besmetting wordt geminimaliseerd dat afkomstig is van een gesloten opslagtank of van een open kuip die beschermd is tegen huisdieren en om water uit een gesloten put (=grondwater) op voorwaarde dat het water elk jaar microbiologisch wordt onderzocht en dat het volgende criterium niet wordt overschreden : *E. coli*

maximum 10.000 kve/100 ml. Indien dit criterium niet gerespecteerd wordt, moet drinkwater gebruikt worden.

- **Proper water:** regenwater dat dusdanig wordt opgevangen dat de kans op besmetting wordt geminimaliseerd en afkomstig is van een gesloten opslagtank of van een open kuip die beschermd is tegen huisdieren evenals om water uit een gesloten put (= grondwater), bronwater, door het Agentschap goedgekeurd gereconditioneerd recyclagewater, met name water afkomstig uit bepaalde procédés bedoeld in het punt over « Irrigatie ». Dat water moet visueel proper zijn en mag geen abnormale geur hebben.
- **Gereguleerd schadelijk organisme:** het betreft organismen die schadelijk zijn voor de planten en de plantaardige producten krachtens de Wet van 2 april 1971. Voor de meldingen bij aanwezigheid en het bijhouden van het overeenkomstige register (kopie van de meldingen), betreft het schadelijke organismen die expliciet beschreven worden in de volgende bestaande wetgevingen: KB van 10/08/2005, KB van 19/11/1987, organismen waarvoor de EU noodmaatregelen heeft uitgegeven en, in voorkomend geval, die als « schadelijk » werden verklaard door een beslissing van de Minister.
- **Beschermingsgebieden:** de beschermingsgebieden voor bruinrot zoals bedoeld in het ministerieel besluit van 14 februari 2000 omvatten het grondgebied van de gemeenten Arendonk, Balen, Beerse, Berlaar, Brecht, Dessel, Dilsen, Geel, Grobbendonk, Ham, Heist-op-den-berg, Herentals, Herenthout, Herselt, Hulshout, Kasterlee, Leopoldsburg, Lier, Lille, Lommel, Maaseik, Malle, Meerhout, Merksplas, Mol, Neerpelt, Nijlen, Olen, Oud-Turnhout, Overpelt, Ranst, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Schilde, Schoten, Turnhout, Vorselaar, Vosselaar, Westerlo, Zandhoven en Zoersel.
- **Primeuraardappelen:** niet rijpge oogste aardappelen waarvan de schil over het algemeen gemakkelijk door wrijven kan worden verwijderd en die bestemd zijn om in verse toestand aan de verbruiker te worden geleverd.
- **Bewaaraardappelen:** rijpge oogste aardappelen met vaste schil die bestemd zijn om in verse toestand aan de verbruiker te worden geleverd.
- **Consumptieaardappelen:** primeuraardappelen en bewaaraardappelen.

B. Afkortingen

- **B:** bijlage
- **CA:** correctieve acties
- **CI:** geaccrediteerde certificeringsinstelling
- **FAVV:** Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
- **GHP:** Goede Hygiëne Praktijken
- **H:** hoofdstuk
- **KB:** Koninklijk besluit
- **MB:** Ministerieel besluit

- **NBGM: niet-buikbare gewasbeschermingsmiddelen (verlopen, verboden pesticiden...)**
- **NC:** non-conformiteit
- **NC A:** non-conformiteit major
- **NC B:** non-conformiteit minor
- **P:** deel
- **S:** sectie
- **VO:** verordening
- **+*:** voldoet met opmerking

C. Bestemmingen

Auditoren van het Agentschap alsook auditoren van de certificerings- en keuringsinstellingen die belast zijn met het uitvoeren van een audit.

D. Verloop van de audit

Om de audit in de beste omstandigheden te doen verlopen, overloopt de auditor de in de checklist vermelde voorschriften in de volgorde die hem het best geschikt lijkt op grond van de structuur en de werkwijze van het bedrijf waar de audit plaatsvindt.

Bij afloop van de audit moeten alle vragen van de auditchecklist beantwoord zijn.

Wordt het bedrijf overgenomen, dan dient er een nieuwe audit te gebeuren. Deze regel geldt niet voor overnames door familieoverwanten van de 1ste of 2de graad, echtgenoten en vennootschappen waarbij de oorspronkelijke bedrijfsleider aandeelhouder blijft of wordt. Telkens echter op voorwaarde dat na overname er geen wijziging van activiteiten plaatsvindt.

IV. HISTORISCH OVERZICHT

Identificatie van het document	Wijzigingen	Rechtvaardiging	Van toepassing vanaf
PB 01 – LD 01 – REV 0 – 2007	Eerste versie van het document	Goedkeuring van de gids	28-11-2006
PB 01 – LD 01 – REV 1 – 2007	Bijlage 1 Bijlage 2	Correcties van benamingen in de bijlage 1 Toevoegen van de frambozenstruik in de bijlage 2	01-06-2007
PB 01 – LD 01 – REV 2 – 2007	Wijzigingen: punt I., punt IV., punt V.3. “BEDRIJF EN GEBOUWEN : OPSLAG VAN BESTRIJDINGSMIDDELEN VOOR LANDBOUWKUNDIG GEBRUIK EN BIOCIDEN”, V.3. “SCHADELIJKE ORGANISMEN”, punt VIII. Weglating bijlage 3	Aanpassing voorschriften	15-08-2007
PB 01 – LD 01 – REV 3 – 2007	Aanpassing van eisen mbt de verslagen (I. doel en toepassingsgebied) Aanpassing van de nummering van de eisen Wijziging van de eisen: opslag van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden; irrigation Aanpassing van de eisen: bemesting; bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden Weglaten van één eis (S.I.3.62.)	Aanpassing voorschriften	18-02-2008
PB 01 – LD 01 – REV 4 – 2007	Wijziging: punt III.D. Wijziging : punt V.A.4.3.3. en punt V.B.1.1.2.	Overname van activiteiten Vóór-oogstcontroles	17-02-2009
PB 01 – LD 01 – REV 5 – 2007	Volledige herziening	Invoeging van nieuwe producties	20-03-2011
<u>PB 01 – LD 01 – REV 6 – 2007</u>	<u>Wijziging: III.B.</u> <u>Wijziging: VI.</u> <u>Nieuwe Bijlage</u>	<u>Non-conformiteiten - bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik</u>	<u>10-01-2012</u>

Indien het niet de eerste versie of een volledige revisie van het document betreft, zijn de wijzigingen in vergelijking met de vorige versie aangeduid in rood opdat deze makkelijk terug te vinden zijn. De toevoegingen zijn onderlijnd en de verwijderde stukken zijn doorstreept.

V. PRIMAIRE PLANTAARDIGE PRODUCTIE

A. Hygiënevoorschriften voor de primaire plantaardige productie (behalve ruwvoeder)

1. BEDRIJF EN GEBOUWEN

1.1. OPSLAG VAN BESTRIJDINGSMIDDELEN VOOR LANDBOUWKUNDIG GEBRUIK EN BIOCIDEN

1.1.1. Bevat het "fytolokaal" alleen producten die daar aanwezig mogen zijn?

1.1.2. Worden de bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden opgeslagen in een afsluitbare ruimte en niet toegankelijk voor kinderen en onbevoegden?

1.1.3. Worden de verplichte aanduidingen op elke toegangsdeur aangebracht?

1.1.4. Is de verlichting goed?

1.1.5. Worden de voorschriften betreffende de opslag van de gevaarlijke producten (klasse A-producten) nageleefd?

1.1.6. Is het opslaglokaal voor bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden droog?

1.1.7. Heeft het opslaglokaal voor bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden een doelmatige verluchting?

1.1.8. Is het opslaglokaal voor bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden vorstvrij?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 – A1: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7 en 1.1.8
- **Wetgeving:** KB 28-2-1994, art. 77, B X
- **Interpretatie:** de ruimte waar bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden worden opgeslagen (= het fytolokaal dat zowel een echt lokaal kan zijn als een kast waarin alleen "fyto"-producten worden opgeslagen) moet voldoen aan de volgende vereisten :
 - op slot en niet toegankelijk voor kinderen en onbevoegden (onbevoegde personen kunnen toegang krijgen tot de lokalen indien ze vergezeld worden van een bevoegde persoon),

- alle bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden moeten worden opgeslagen in het “fyto”lokaal,
- in het fytolokaal worden uitsluitend bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden opgeslagen. Niet-erkende gebruikers mogen daar ook andere producten opslaan voor zover die producten aan de volgende voorwaarden voldoen :
 - I. niet bestemd zijn voor menselijke of dierlijke voeding (alle risico's van rechtstreekse verontreiniging vermijden),
 - II. geen brand- of ontploffingsgevaar inhouden (geen brandstoffen, stikstofmeststoffen,...) (alle risico's van rechtstreekse verontreiniging van voedselvoorraden als gevolg van een accident in het lokaal vermijden),
 - III. apart zijn opgeborgen, op afzonderlijke rekken en zodanig dat alle risico van rechtstreeks contact met bestrijdingsmiddelen (bijvoorbeeld bij lekverliezen) wordt vermeden.

Die andere producten kunnen o.a. zijn : bleekwater, zaaizaden, vloeibare meststoffen, sporenelementen,... In dit lokaal mag verder ook de specifieke uitrusting voor gebruik van de producten worden opgeslagen.

Let op: erkende of bijzonder erkende gebruikers moeten alle voorschriften uit het koninklijk besluit van 28 februari 1994 voor wat betreft het bewaren van A- en B-bestrijdingsmiddelen integraal naleven. De naleving van die voorschriften wordt echter niet gecontroleerd tijdens audit verricht op basis van deze leidraad en checklist PB 1 – CL.

- op elke directe toegangsdeur van een verschillende wand moet goed zichtbaar het verplichte pictogram worden aangebracht: "doodshoofd", samen met de vermelding "vergift" en (in geval van een lokaal) de vermelding 'geen toegang voor onbevoegden',
- de verlichting in het « fytolokaal » of nabij de « fytokast » moet zodanig zijn dat de etiketten van de bestrijdingsmiddelen en biociden altijd goed leesbaar zijn,
- de ruimte moet droog zijn (poedervormige producten mogen niet klitten, er mag geen schimmelgroei zijn,...), beschikken over voldoende verluchting (geen condensvorming,...). Ze moet ook vorstvrij zijn als er vloeibare bestrijdingsmiddelen en biociden in worden opgeslagen,
- Gevaarlijke pesticide producten die werkzame stoffen bevatten (klasse A-producten die voorkomen in deel 1 van bijlage X bij het KB van 28/02/94 gewijzigd bij het KB van 10.01.10 (Giftige gassen of producten die deze afgeven : sulfurylfluoride, blauwzuur en cyanogene stoffen ; aluminium- of magnesiumfosfide, fosforwaterstof : trichloornitromethaan (chloorpicrine) ; methylbromide (broommethaan) ; T gas ; ethyleendibromide – Aldicarb – Terbufos – Thiofanox)) mogen niet worden opgeslagen in de woonplaats, stallen of bewerkingsruimten. De deur van het opslaglokaal mag niet uitgeven in deze ruimten,

- Niet-naleving van de eisen 1.1.6., 1.1.7., 1.1.8 geeft aanleiding tot toekenning van een +*.

1.1.9. Worden bestrijdingsmiddelen in hun oorspronkelijke verpakking bewaard?

1.1.10. Worden vervallen bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden, en bestrijdingsmiddelen voor privé gebruik gegroepeerd opgeslagen met de aanduiding "vervallen" en/of "privé"?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A1: 1.1.9, 1.1.10
- **Wetgeving:** KB 28-2-1994, art. 77, B X
- **Interpretatie:**
 - het is verplicht deze producten in hun oorspronkelijke verpakking te bewaren en vergezeld van hun oorspronkelijk etiket,
 - alle bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden moeten worden opgeslagen in het "fyto"lokaal,
 - vervallen bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden, en bestrijdingsmiddelen voor privé gebruik worden gegroepeerd opgeslagen met de aanduiding "vervallen" en/of "privé". De volgende producten worden als vervallen beschouwd: de producten die niet meer erkend zijn en waarvan de eventuele opgebruiktermijn verstreken is (zie www.fytoweb.fgov.be) of deze waarvan de uiterste gebruiksdatum vervallen is. De gegroepeerde opslag van bepaalde producten wordt niet langer getolereerd. Het betreft meer bepaald de producten die 2 jaar of langer, te rekenen vanaf 1 januari van het jaar van inspectie, vervallen zijn geworden,
 - vervallen bestrijdingsmiddelen en lege verpakkingen worden aan "Fytofar Recover" overhandigd (niet-naleving van de eis geeft aanleiding tot toekenning van een +*).

1.1.11. Is geschikte weeg- en/of meetapparatuur aanwezig?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A1: 1.1.11
- **Interpretatie:** de operator moet beschikken over geschikte weeg-/meetapparatuur. Al naargelang van de bestrijdingsmiddelen voor de landbouw en de biociden die op het bedrijf worden gebruikt, moeten een voldoende nauwkeurige weegschaal en/of recipiënten met bekende inhoud beschikbaar zijn om de bestrijdingsmiddelen en de biociden te kunnen doseren. Deze apparatuur wordt niet gebruikt voor andere doeleinden.

1.1.12. Wordt correct omgegaan met bestrijdingsmiddelen die bestemd zijn voor gebruik in de buurlanden?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A1: 1.1.12

- **Wetgeving:** KB 16-01-2006, art. 3, B III
- **Interpretatie:** de operator die in België niet erkende bestrijdingsmiddelen opslaat om ze te gebruiken op in de buurlanden gelegen gronden moet beschikken over een vergunning voor de invoer en de uitvoer van bestrijdingsmiddelen. De betreffende bestrijdingsmiddelen moeten erkend zijn in het land waar ze worden gebruikt. Die bestrijdingsmiddelen moeten duidelijk geïdentificeerd zijn.

1.2. BEWERKINGS – EN OPSLAGRUIMTE, PRODUCTIE- VERKOOPSRUIMTE LOKALEN

1.2.1. Zijn de gebouwen waar plantaardige producten bewerkt en / of opgeslagen worden proper en in goede staat?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A1: 1.2.1
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 1, B. I, 4a
VO 852/2004, art. 4, 1, B. I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** in de ruimten waar producten worden opgeslagen of bewerkt, moeten de muren, plafonds en vloeren geregeld worden schoongemaakt (bv. met borstel, stofzuiger, hogedrukreiniger, ...). Er mag geen grote hoeveelheid opgehoopte grond of stof noch aanzienlijke bevuiling voorkomen. De muren, ramen, deuren en plafond zijn intact en gemakkelijk reinigbaar.
Onder plafond wordt het onderplafond verstaan of bij gebrek hieraan, het dak. Het plafond moet minder vaak gereinigd worden dan de muren en vloeren.

1.2.2. Is er voldoende en aangepaste verlichting in de ruimten?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A1: 1.2.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 1, B. I, 4b
- **Interpretatie:** de ruimten waar producten worden opgeslagen of bewerkt moeten zodanig verlicht zijn dat men in de ruimte gemakkelijk en veilig kan werken en machines kan gebruiken. De verlichting moet het mogelijk maken de staat van de ruimte en de inhoud ervan vlot te controleren en moet het, wanneer producten worden bewerkt, mogelijk maken voor consumptie ongeschikte, bevuilde of verontreinigde producten te herkennen.
Verlichtingstoestellen die boven producten zijn aangebracht moeten beschermd zijn tegen glasbreuk.

1.2.3. Voldoet de aanpak voor ongedierte?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1- A1: 1.2.3

- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B I, 4e
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** er moet een bestrijding van ongedierte worden uitgewerkt om de aanwezigheid van ongedierte in de productie-, opslag- en bewerkingsruimten in de mate van het mogelijke te vermijden. De daarbij gebruikte biociden moeten voor dat gebruik erkend zijn. De bestrijding mag niet leiden tot verontreiniging van de producten.
Tijdens de audit gaat de auditor na of er geen sporen zijn van ongedierte. Als wel een bestrijding wordt uitgevoerd en de auditor vaststelt dat sporen van ongedierte aanwezig zijn, gaat hij na of het bestrijdingsprogramma geschikt is.
Ook moet worden nagegaan of de registers over het gebruik van biociden en pesticiden correct worden ingevuld en of de gebruikte producten erkend zijn voor het gebruik dat ervan wordt gemaakt.

1.2.4. Is er geen glasbreuk in de gebouwen?

1.2.5. Wordt geen onafgeschermd kwikthermometers gebruiken?

1.2.6. Geldt het verbod op roken, eten en drinken in de bewerking-, verpakking- en opslagruimte?

1.2.7. Worden de pictogrammen in de loods, verpakking-/bewerkingsruimten voorgezeten?

1.2.8. Worden de gevaarlijke stoffen en hun afval derwijze opgeslagen en gehanteerd zodat verontreiniging voorkomen wordt?

1.2.9. Werden alle maatregelen getroffen om bevuiling van producten door fokdieren of huisdieren te voorkomen in de opslag- en bewerkingsruimtes?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A1: 1.2.4, 1.2.5, 1.2.6, 1.2.7, 1.2.8, 1.2.9
- **Wetgeving:** KB 14.11.2003, art. 3, § 1, B. I, 1
VO 852/2004, art. 4, 1, B. I, deel A, II, 2
- **Interpretatie:** om productverontreiniging te vermijden moeten de operatoren ten minste de volgende voorschriften in acht nemen:
 - er mag geen glasbreuk voorkomen in de gebouwen. Glas dat stuk is (gebroken of gebarsten ramen, gesprongen lampen, beschadigde spiegels,...) wordt vervangen conform de glasbreukprocedure. Als bij de audit wordt vastgesteld dat gebroken glas aanwezig is, stelt de auditor aan de operator vragen om na te gaan of eventueel verontreinigde producten op gepaste wijze werden behandeld (bijvoorbeeld: uit de markt genomen),

- het gebruik van kwikthermometers moet worden vermeden. Als zij toch worden gebruikt, moeten ze zijn afgeschermd om bij breuk verontreiniging van de producten te vermijden.
- het rook-, eet- en drinkverbod in de ruimten waar goederen worden bewerkt, verpakt en opgeslagen moet strikt worden nageleefd (geen sigarettenpeuken, geen asbak,...),
- de landbouwer voorziet volgende pictogrammen in de loods, verpakking-/bewerkingsruimten:
 - pictogram 'Verbod op roken',
 - pictogram 'Verbod op eten en drinken',
 - pictogram 'Verboden voor huisdieren',
- gevaarlijke stoffen en hun afval (olie, brandstof, meststoffen) worden derwijze opgeslagen en gehanteerd dat verontreiniging voorkomen wordt. De ruimten waar deze gevaarlijke stoffen en afval worden opgeslagen en gehanteerd moeten van de ruimten waar plantaardige producten worden gehanteerd en opgeslagen gescheiden zijn door middel van volle en voldoende hoge wanden,
- er moet een afdoende materiële scheiding bestaan tussen plantaardige producten en fokdieren of huisdieren om verontreiniging van de producten te vermijden.

1.2.10. Wordt afval regelmatig verwijderd uit productie-, bewerkings- en opslagruimtes?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A1: 1.2.10
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, bijlage I, 4f
VO 852/2004, art. 4, 1, bijlage I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** zichtbaar bedorven product en afval dat wordt verkregen in de ruimten waar de plantaardige producten worden opgeslagen en gehanteerd moet geregeld worden afgevoerd.

1.2.11. Zijn de plaatsen waar aardappelen worden opgeslagen voldoende donker?

1.2.12. Zijn de opslagruimten voor graan voldoende verlucht?

1.2.13. Wordt de opslag van aardappelen goed aangepakt?

1.2.14. Worden pootaardappelen gescheiden van consumptieaardappelen bewaard?

1.2.15. Wordt voldaan aan de voorwaarden voor de opslag van zaaizaad en pootgoed?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A1: 1.2.11
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 1, B. I, 4b

- **Interpretatie:** plantaardige producten moeten in goede omstandigheden worden bewaard:
 - aardappelen moeten in donker worden opgeslagen om de vorming van solanine te vermijden. De opgeslagen aardappelen moeten volledig van het daglicht kunnen worden afgeschermd. Niet-naleving van deze eis geeft aanleiding tot toekenning van een +*,
 - granen, eiwitrijke en oliehoudende gewassen worden opgeslagen bij een temperatuur van < 10°C en hebben een vochtgehalte van < 15,5 % voor tarwe, rogge, gerst, spelt en maïs, van < 15 % voor erwten en tuinbonen of van < 9 % voor koolzaad en lijnzaad om de vorming van mycotoxinen te vermijden. Niet-naleving van deze eis geeft aanleiding tot toekenning van een +*,
 - appels worden gecontroleerd voordat ze worden opgeslagen of verkocht zodat vruchten met sporen van schimmel kunnen worden verwijderd

1.2.16. Worden binnen de autocontrole analyses op Clavibacter en Ralstonia uitgevoerd op pootaardappelen?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A1: 1.2.16
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, B I, 4b
- **Interpretatie:** uit een andere lidstaat ingevoerde pootaardappelen en BE families die voor het eerst zijn ingeschreven voor de productie van pootgoed worden onderzocht om de afwezigheid van Clavibacter en Ralstonia te kunnen bevestigen.

1.3. SANITAIR

1.3.1. Heeft de landbouwer/tuinder de gelegenheid om bij het hanteren van voor de versmarkt of de rechtstreekse verkoop aan consumenten bestemde plantaardige primaire producten zijn handen te wassen na toiletbezoek?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A1: 1.3.1
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 1, B. I, 4b
KB 22-12-2005, B I, H 1
- **Interpretatie:** naast de toiletten moet zeep en een schone handdoek (of een ander droogstelsel) aanwezig zijn die door iedereen kunnen worden gebruikt.

2. MACHINES, APPARATUUR EN GEREEDSCHAPPEN

2.1. ALGEMENE VOORSCHRIFTEN VAN TOEPASSING VOOR ALLE MACHINES (TRACTOREN, SPUITTOESTEL, OOGSTMACHINES, TRANSPORTMIDDELEN,...)

2.1.1. Zijn de machines, apparatuur en gereedschappen die voor, tijdens en na de oogst met product in contact komen schoon en in goede staat?

- **Criterium in de gids:** deel 4
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, B I, 4a
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** de verschillende machines en in het bijzonder de onderdelen die met producten in contact komen, moeten geregeld worden schoongemaakt (bv. met borstel, stofzuiger of hogedrukreiniger, ...). Er mag geen grote hoeveelheid opgehoopte grond of stof noch aanzienlijke bevuilding voorkomen. Zij moeten in goede staat verkeren, wat betekent dat de staat ervan geen mogelijke bron van verontreiniging mag zijn. De naleving van deze eis kan visueel worden nagegaan en/of door de inspectieverslagen in te kijken en/of door de operator en/of diens medewerkers te ondervragen.

2.1.2. Is er geen glasbreuk op het niveau van de machines?

2.1.3. Worden voor nieuwe machines steeds de voedingsgeschikte en biodegradeerbare smeervetten gebruikt op plaatsen waar er contact met het geogst product mogelijk is?

2.1.4. La gestion des fuites et des bris de verre est-elle satisfaisante?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A2: 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4
- **Wetgeving:** KB 14.11.2003, art. 3, § 1, B. I, 1
VO 852/2004, art. 4, 1, B. I, deel A, II, 2
- **Interpretatie:** om productverontreiniging te vermijden moeten de operatoren ten minste de volgende voorschriften in acht nemen:
 - er mag geen glasbreuk voorkomen in de uitrustingen. Glas dat stuk is wordt vervangen conform de glasbreukprocedure die voorziet in een passende behandeling van het verontreinigde product.
Als bij de audit wordt vastgesteld dat gebroken glas aanwezig is, stelt de auditor aan de operator vragen om na te gaan of eventueel verontreinigde producten op gepaste wijze werden behandeld (bijvoorbeeld : uit de markt genomen),
 - als er een contact tussen een smeermiddelen en de geogste, bewerkte of opgeslagen producten mogelijk is, dan moeten die « voor levensmiddelen geschikte » smeermiddelen conform zijn aan norm NFS-H1. Dit voorschrift geldt niet voor oude machines (die vóór 2007 werden aangekocht) die niet kunnen werken als dergelijke smeermiddelen worden gebruikt. Wanneer nieuwe machines worden aangekocht, moet met dit voorschrift rekening worden gehouden, behalve indien een document van de

fabrikant of de officiële vertegenwoordiger kan voorgelegd worden, dat vaststelt dat dit soort smeervet niet geschikt is voor het betrokken gebruik (bv. op onderhoudsboekje van de machines). In dat geval moet het gebruikte smeermiddel beantwoorden aan een van de volgende criteria : voorzien zijn van het Europese ecolabel (een bloem) of geen enkele vermelding dragen die wijst op een gevaar voor het milieu of voor de volksgezondheid (= informatie die voorkomt op de fiche met gegevens over de veiligheid van het smeermiddel). Niet-naleving van deze eis geeft aanleiding tot toekenning van een +*,

- als een uitrusting stookolie, olie of andere technische vloeistoffen die de producten kunnen verontreinigen lekt, worden maatregelen getroffen om aan de verontreiniging een einde te stellen (herstel van de uitrusting, vervanging van de uitrusting, ...) en om de verontreinigde producten te verwijderen.

2.2. SPUITTOESTEL

2.2.1. Zijn de spuittoestellen waarmee vloeibare bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik toegediend worden op Belgisch grondgebied, goedgekeurd volgens de wettelijke bepalingen?

2.2.2. Zijn de toestellen die rechtstreeks in het buitenland aangekocht werden door de koper gemeld geworden aan de keuringsdienst?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A2: 2.2.1, 2.2.2.
- **Wetgeving:** MB 25-08-2004, art. 2, art. 4, art. 5, art. 7, art. 9
- **Interpretatie:** alle spuittoestellen waarmee in vloeibare vorm bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik worden toegediend op Belgisch grondgebied moeten goedgekeurd zijn overeenkomstig de hierna volgende bepalingen:
 - elke eigenaar van een spuittoestel dient om de drie jaar een verplichte keuring uit te laten voeren en dit op de datum, tijd en plaats van de oproeping, zelfs als het materieel pas verworven werd (nieuw of tweedehands),
 - indien hij niet opgeroepen wordt dient hij dit binnen de maand voor het einde van de normale geldigheidstermijn te melden aan de keuringsdienst,
 - de spuittoestellen moeten gekeurd zijn door ofwel het « Département de Génie rural du Centre Wallon de Recherches Agronomiques (CRA-W) de Gembloux » voor de Waalse provincies of door het Departement Mechanisatie, Arbeid, Gebouwen, Dierenwelzijn en Milieubeveiliging van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek in Gent (ILVO) voor de Vlaamse provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,

- alleen met gunstig gevolg gekeurde spuittoestellen mogen worden gebruikt in de periode die vermeld is op de door de controledienst aangebrachte zelfklever,
- Rechtstreeks in het buitenland aangekochte toestellen moeten door de koper gemeld worden aan de keuringsdienst binnen de 30 dagen. Er moet een bewijs van deze kennisgeving voorhanden zijn (kopie van de fax, de mail,...).

Deze vereiste is niet van toepassing voor:

- de kleine toestellen waarin de spuitvloeistof manueel of met behulp van een samengedrukt gas (lucht inbegrepen) onder druk wordt gebracht,
- de kleine toestellen waarbij de spuitvloeistof wordt uitgestoten onder invloed van de zwaartekracht,
- de rugspuit- en lansspuittoestellen.

2.3. KISTEN, CONTAINERS, VERPAKKINGSMATERIAAL EN PALLOXEN

2.3.1. Zijn kisten, containers, verpakkingsmateriaal en palloxen schoon en in goede staat?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A2: 2.3.1
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, B I, 4a
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** kisten, containers, verpakkingsmateriaal en palloxen moeten geregeld worden schoongemaakt (bv. met borstel, stofzuiger, hogedrukreiniger, ...). Er mag geen grote hoeveelheid opgehoopte grond of stof noch aanzienlijke bevuilding voorkomen. Zij moeten bovendien in goede staat verkeren, wat betekent dat er geen loszittende delen mogen zijn, geen roestvlekken die in contact komen met de producten,...

2.3.2. Worden kisten, containers, verpakkingsmateriaal en palloxen ontsmet voor en na de bewerking van risicoproducten?

- **Criterium in de gids:** deel 4. 1 - A2: 2.3.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, B I, 4a
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** kisten, containers, verpakkingsmateriaal en palloxen moeten worden ontsmet voor en na contact met producten die een risico inhouden (zoals onverpakt pootgoed, doorgesneden of van kiemen ontdane poot aardappelen, poot aardappelen met zachtrot, ...). De controleur controleert het ontsmetten van de voertuigen visueel en/of door de inspectieverslagen in te kijken en/of door de operator en/of diens medewerkers te ondervragen. Daarnaast moet ook worden nagegaan of de registers over het gebruik van biociden en pesticiden correct worden

ingevuld en of de gebruikte producten erkend zijn voor het gebruik dat ervan wordt gemaakt.

Niet-naleving van dit voorschrift leidt tot toekenning van een +*.

2.3.3. Zijn de verpakkingen geschikt voor de agrovoedingsector?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A2: 2.3.3
- **Wetgeving:** VO 1935/2004
- **Interpretatie:** verpakkingen die in aanraking komen met voor menselijke consumptie bedoelde planten moeten voor dat gebruik geschikt zijn. De operator beschikt over het bewijs dat die verpakkingen geschikt zijn, bijvoorbeeld in de vorm van een begeleidend document, een etiket, een verpakking met de vermelding « geschikt voor levensmiddelen » of het betreffende symbool. Hij beschikt eveneens over de naam en het adres van de fabrikant of de verwerker of de verkoper die verantwoordelijk is voor het in de handel brengen van die verpakkingen (uitzondering : als wordt aangetoond dat de gebruikte verpakkingen eigendom zijn van de veilingen/de kopers ; in dat geval moeten de veilingen/de kopers en niet de landbouwers kunnen aantonen dat de verpakkingen geschikt zijn voor de agrovoedingsector en in het bezit zijn van de vereiste gegevens).

2.3.4. Bij levering zijn alle individuele balen voorzien zijn van een etiket met de gegevens van de producent?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A2: 2.3.4

2.4. LANDBOUWTRANSPORT

2.4.1. Treft de landbouwer de nodige voorzieningen om alle uitrustingen, recipiënten, kratten, voertuigen, laadbakken etc. (die worden gebruikt voor plantaardige producten) schoon te houden?

2.4.2. Is er geen transport indien olie- of mazoutleidingen lekken, indien er een kans bestaat op contaminatie van de plantaardige producten?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A2: 2.4.1, 2.4.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, B, 4a
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:**
 - de vervoermiddelen en in het bijzonder de onderdelen die met producten in contact komen moeten geregeld worden schoongemaakt (bv. borstel, stofzuiger, hogedrukreiniger, ...). Er mag geen grote hoeveelheid opgehoopte grond of stof noch

aanzienlijke bevuilding voorkomen. Zij moeten daarnaast in goede staat verkeren,

- wat o.a. betekent dat de vervoermiddelen geen lekken van de olie- of mazoutleidingen mogen vertonen bij bestaan van een risico voor contact met het plantaardige product ; bij lekken moet voorzien zijn in corrigerende maatregelen die worden toegepast bij verontreiniging waarbij met name de betreffende producten worden vernietigd,
- reiniging is verplicht voordat voor consumptie door mensen of dieren bedoelde producten worden vervoerd als het voertuig werd gebruikt om er risicoproducten zoals onverpakte meststoffen, potgrond, ... mee te vervoeren.

2.4.3. Worden de vervoermiddelen ontsmet voor en na gebruik voor het vervoer van producten die in fytosanitair opzicht een risico inhouden?

- **criterium in de gids:** deel 4.1 - A2: 2.4.3
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, B, 4a
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** het is nodig om vóór het vervoer van gevoelige producten (bijvoorbeeld voor de opplant bestemde planten) die worden vervoerd met vervoermiddelen die werden gebruikt om producten te vervoeren die fytosanitaire risico's inhouden (zoals onverpakt pootgoed, bijv. onverpakt pootgoed, in de bedrijfseenheid doorgesneden of van kiemen ontdane pootaardappelen, pootaardappelen met natrot) voor en na het vervoer te ontsmetten. Op die manier wordt het eventuele risico voor overdracht van microbiële ziekteverwekkers verminderd. Als het vervoer door derden gebeurt, kan de landbouwer een bewijs van ontsmetting vragen. De controleur controleert het ontsmetten van de voertuigen visueel en/of door het inkijken van de inspectieverslagen en/of het ondervragen van de operator en/of diens medewerkers of nog door de registers over het gebruik van biociden en bestrijdingsmiddelen in te kijken. Niet-naleving van dit voorschrift leidt tot toekenning van een +*.

2.5. INSTALLATIE VOOR HET DOORSNIJDEN VAN PootAARDAPPELEN

2.5.1. Wordt het snijden van pootgoed goed aangepakt?

- **criterium in de gids:** deel 4.1 - A2: 2.5.1, B 5
- **Wetgeving:** KB 16-01-2006
- **Interpretatie:**
 - het snijden betreft zowel voor de vermeerdering als voor de productie van consumptieaardappelen bestemd pootgoed,
 - het snijden gebeurt in het bedrijf door de operator of op diens verzoek door een geregistreerd loonwerker ; het snijden moet

- gebeuren op het adres van de vestigingseenheid van de gebruiker van het doorgesneden pootgoed of op het adres van de vestigingseenheid van de geregistreeerde loonwerker,
- het gesneden pootgoed mag niet worden overgedragen,
 - alleen gezond pootgoed mag worden doorgesneden.
- Doorgesneden pootgoed moet voor het gebruik worden gedroogd in omstandigheden die littekenvorming mogelijk maken,
- Het gebruikte mes moet geregeld worden ontsmet en de hele snijlijn moet na elke partij volledig worden gereinigd en ontsmet; de reiniging en ontsmetting moeten worden geregistreerd in het register over het gebruik van biociden en bestrijdingsmiddelen. De controleur controleert visueel en/of aan de hand van de inspectieverslagen en/of door de operator en/of diens medewerkers te ondervragen of nog door de registers over het gebruik van biociden en bestrijdingsmiddelen of de voor het snijden gebruikte apparatuur werd ontsmet.

3. BEDRIJFSLEIDER, PERSONEEL EN DERDEN

3.1. TOEPASSING VAN BESTRIJDINGSMIDDELEN VOOR LANDBOUWKUNDIG GEBRUIK EN BIOCIDEN

3.1.1. Worden de voorschriften betreffende het gebruik van de bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik van klasse A nageleefd?

3.1.2. Worden de voorschriften inzake hygiëne van het personeel na elke toegepaste fytobehandeling nageleefd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A3: 3.1.1, 3.1.2
- **Wetgeving:** KB 28-2-1994, art. 77, B X
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, A, II, 5
KB 14-11-03, art. 3, § 4, B I, 4b
- **Interpretatie:** in verband met het gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en van biociden moet de operator aan de volgende vereisten voldoen:
 - hij mag geen bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik van klasse A gebruiken bij een derde, behalve als hij een door de FOD Volksgezondheid erkend gebruiker is. Daarnaast moet hij, wanneer hij, in zijn eigen bedrijf, producten van klasse A wil gebruiken die vermeld zijn in bijlage X bij het koninklijk besluit van 28/2/1994 (zie bijlage 3) ook een bijzonder erkend gebruiker zijn. Landbouwers mogen wel bestrijdingsmiddelen van klasse A gebruiken die niet vermeld zijn in bijlage X op hun eigen bedrijf in het kader van hun beroep,

- na elke fytosanitaire behandeling moet hij zijn handen wassen met vloeibare zeep en zich omkleden, behalve als hij gebruik maakt van een speciale spuitcabine met actieve koolstoffilter.

3.2. HYGIENE

3.2.1. Ziet de landbouwer erop toe dat het personeel dat plantaardige producten hanteert geen besmettelijke ziekte heeft, die via de gehanteerde plantaardige producten kan overgedragen worden?

3.2.2. Ziet de landbouwer erop toe dat het personeel dat plantaardige producten hanteert in goede gezondheid verkeert en op de hoogte wordt gebracht van de gezondheidsrisico's?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1.- A3: 3.2.1, 3.2.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, B I, 4d
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 5
KB 17-3-1971
- **Interpretatie:** de hierna vermelde voorschriften moeten worden nageleefd:
 - de landbouwer ziet erop toe dat het personeel dat plantaardige producten hanteert geen besmettelijke ziekte heeft, die via de gehanteerde plantaardige producten kan overgedragen worden,
 - de landbouwer ziet erop toe dat het personeel dat plantaardige producten hanteert in goede gezondheid verkeert en op de hoogte wordt gebracht van de gezondheidsrisico's.Het respecteren van deze vereisten kan aangetoond worden door middel van affiches, instructies, doktersattesten, ...

3.3. ERKENNINGEN EN TOELATING

3.3.1. Worden de verkochte consumptieaardappelen vooraf bereid?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1.- A3, 3.3.1
- **Wetgeving:** KB 30-11-1999
- **Interpretatie:** de verkoop van consumptieaardappelen die niet vooraf werden bereid, is verboden.
Dat verbod geldt niet voor leveringen aan de industrie of aan sorteerbebedrijven en evenmin voor de levering van verpakte aardappelen uit de eigen oogsten van het bedrijf die rechtstreeks aan de consument worden geleverd. Er zijn ook uitzonderingen voor de teelt van primeuraardappelen en de lange aardappelenvariëteit.
Het geldt tot en met 14 augustus niet voor primeuraardappelen die via veiligen en telersmarkten verhandeld worden, op voorwaarde dat ze verpakt zijn in kisten van minimum 10 kg en maximum 20 kg. De

aangeboden hoeveelheid per telerslid en per verkoopdag mag niet meer dan 1.500 kg bedragen behalve voor de handgeraapte primeuraardappelen waarvan de schil over ten minste 80 % van de knoloppervlakte intact gebleven is en die praktisch vrij zijn van mechanische beschadigingen. Het geldt evenmin voor aardappelen van de lange variëteiten die, verpakt in kisten van minimum 10 kg en maximum 20 kg, via veilingen en telersmarkten verhandeld worden.

3.3.2. Beschikt de operator over een toelating als hij consumptieaardappelen bereidt en/of verpakt?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1.- A3, 3.3.1
- **Wetgeving:** KB 30-11-1999
- **Interpretatie:** de landbouwer die consumptieaardappelen bereidt en/of verpakt moet beschikken over een door het FAVV afgegeven toelating. De bereider die beschikt over een vergunning om consumptieaardappelen te bereiden, mag die ook verpakken.

3.3.3. Voldoet de infrastructuur voor de bereiding van consumptieaardappelen?

- **Wetgeving:** KB 30-11-1999
- **Interpretatie:** De landbouwer die consumptieaardappelen bereidt (en verpakt), heeft infrastructuren die voldoen aan de in bijlage 3 vastgelegde voorwaarden.

3.3.4. Voldoet de infrastructuur voor de verpakking van consumptieaardappelen?

- **Wetgeving:** KB 30-11-1999
- **Interpretatie:** De landbouwer die consumptieaardappelen verpakt, heeft infrastructuren die voldoen aan de in bijlage 3 vastgelegde voorwaarden.

3.3.5. Voldoen de verpakkingen van consumptieaardappelen aan de eisen in verband met de presentatie?

- **Wetgeving:** KB 30-11-1999
- **Interpretatie:** de verpakkingen van consumptieaardappelen moeten de in bijlage 3 vermelde eisen naleven met betrekking tot eenvormigheid, verpakking en merken.

3.3.6. Is een operator voor deze activiteit erkend als hij plantenpaspoorten gebruikt?

3.3.7. Doet de operator die pootaardappelen laat doorsnijden een beroep op een voor die activiteit geregistreerd loonwerker?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A3, 3.3.2, 3.3.3
- **Wetgeving:** KB 16-01-2006

4. TEELTTECHNIEK EN NAOOGSTBEHANDELING

4.1. UITGANGSMATERIAAL

4.1.1. Beschikt de producent over een plantenpaspoort voor het poot- en zaaigoed waarvoor dat vereist is?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4: 4.1.1
- **Wetgeving:** KB 10-8-2005, art. 15, § 2
KB 14-11-2003, art. 11
- **Interpretatie:** de producent moet erop toezien dat plantgoed of zaaigoed dat paspoortplichtig is, voorzien is van een plantenpaspoort (zie bijlage 2). Dit plantenpaspoort moet minstens 1 jaar bewaard worden. Bij gebruik met het oog op de registratie van aangevoerde producten, moet hij gedurende 5 jaar worden bewaard.

4.1.2. Wordt een visuele controle van de gezondheidstoestand van het geleverde uitgangsmateriaal verricht?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4: 4.1.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, bijlage I, 4e
- **Interpretatie:** de producent voert een visuele controle uit van de gezondheidstoestand van het geleverde uitgangsmateriaal. De naleving van deze voorschriften wordt visueel nagegaan en/of door de operator en/of diens medewerkers te ondervragen.

4.1.3. Worden de bijzondere voorschriften voor het gebruik van pootaardappelen nageleefd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4: 4.1.3
- **Wetgeving:** KB 10-8-2005, art. 13
MB 30-8-1999, art. 10
KB 14-11-2003, art. 11
- **Interpretatie:** om de insleep van ziekten en plagen te voorkomen is het verplicht gecertificeerd pootgoed of als dusdanig gedeclareerd hoevepootgoed te gebruiken. Een producent die voor de teelt van zijn aardappelen niet-gecertificeerd materiaal gebruikt, moet hiervan voor 1

maart 2011 schriftelijk aangifte doen bij het hoofd van de PCE van de betrokken provincie. Het bewijs van die aangifte moet beschikbaar zijn. Vanaf 2011 moeten alle producties van hoeveepootgoed met of zonder plantenpaspoort vóór 31 mei worden aangegeven bij de betreffende PCE.

4.1.4. Gaan vanuit een andere lidstaat binnengebracht of naar derde landen geëxporteerd zaaizaad en pootgoed vergezeld van de vereiste documenten?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4: 4.1.4
- **Wetgeving:** KB 10-08-2005
- **Interpretatie: intracommunautaire leveringen** van zaaizaad en aardappelpootgoed moeten vergezeld gaan van een etiket met de vermelding 'EG plantenpaspoort'. **De uitvoer naar een plaats buiten de Europese Unie** gaan anderzijds vergezeld van een fyto-sanitair certificaat. Bij vermeerdering van families (kwekersmateriaal) is geen plantenpaspoort nodig tenzij het materiaal buiten het bedrijf wordt vervoerd. Voor hoeveepootgoed is een plantenpaspoort vereist als de producent de bedoeling heeft om het pootgoed op te slaan of het te gebruiken buiten de productie-eenheid waar het is voortgebracht of om het op te slaan in een opslagruimte die hem niet toebehoort of die hij niet als enige gebruikt. De landbouwer moet het plantenpaspoort absoluut gedurende ten minste één jaar bewaren. Als het plantenpaspoort wordt gebruikt in verband met de traceerbaarheid moet het gedurende 5 jaar worden bewaard.

4.1.5. Heeft de operator die zaaizaad of pootgoed voortbrengt waarvoor een plantenpaspoort vereist is (met inbegrip van pootgoed dat bedoeld is om hoeveepootgoed op te leveren) de vereiste erkenning?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4: 4.1.5
- **Wetgeving:** KB 10-08-2005
KB 16-01-2006

4.1.6. Stelt de operator de PCE binnen de voorgeschreven termijn in kennis van de wijzigingen met betrekking tot opslagplaatsen en de aanplant van hoeveepootgoed?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4: 4.1.6
- **Wetgeving:** KB 10-08-2005
- **Interpretatie:** veranderingen die betrekking hebben op opslagplaatsen en/of op percelen waarop hoeveepootgoed wordt gebruikt worden vóór 30 november meegedeeld aan de betreffende PCE.

4.1.7. Stelt de operator de PCE binnen de voorgeschreven termijn in kennis van wijzigingen met betrekking tot de opslagplaatsen en de aanplant van hoeveepootgoed?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4: 4.1.7
- **Interpretatie:** bij de veldcontrole moet het perceel zich in een zodanige staat bevinden dat de waarnemingen correct kunnen verlopen (geen overdreven veel onkruid, geen kwaliteitsziekten, ...). De naleving van dit voorschrift wordt gecontroleerd door middel van het verslag van de veldinspecties dat door de regionale autoriteiten is opgesteld.

4.2. BEMESTING

4.2.1. Worden enkel meststoffen en bodemverbeterende middelen gebruikt die toegelaten zijn?

4.2.2. Zijn alle toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen voorzien van een etiket of begeleidend document (dit is voor de niet verpakte producten door de leverancier aan de landbouwer overgemaakt)?

4.2.3. Zijn de toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen afkomstig van afvalstoffen, en zuiveringsslib voorzien van een etiket of een begeleidend document?

4.2.4. Worden de voorschriften betreffende het gebruik van zuiveringsslib dat officieel toegelaten is door de FOD nageleefd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4: 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4
- **Wetgeving:** KB 7-1-1998, art. 3, art. 8, art. 9, art. 11, B I
- **Interpretatie:** in verband met het gebruik van meststoffen moet de operator de volgende algemene voorschriften naleven:
 - alleen toegelaten meststoffen en bodemverbeteraars (zie bijlage I bij het koninklijk besluit van 7-1-1998 + bijlage I bij Verordening (EG) 2003/2003+ lijsten met uitzonderingen en toelatingen op website van de FOD Volksgezondheid: [https://portal.health.fgov.be/>milieu>chemische stoffen>meststoffen>ontheffingen of toelatingen](https://portal.health.fgov.be/>milieu>chemische%20stoffen>meststoffen>ontheffingen%20of%20toelatingen)) mogen worden gebruikt (meststoffen of bodemverbeteraars afkomstig van de natuurlijke hulpbronnen van het landbouwbedrijf zelf of in oorspronkelijke vorm afkomstig van het landbouwbedrijf van een derde mogen zonder toelating worden gebruikt),
 - alle toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen dienen voorzien te zijn van een etiket of begeleidend document dat voor de niet verpakte producten door de leverancier aan de landbouwer dient te worden overgemaakt,
 - de toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen afkomstig van afvalstoffen (bv. zuiveringsslib, slijpkalk, compost, enkelvoudige organische meststoffen, ...) moeten:

- voor Wallonië: steeds vergezeld zijn van het begeleidend document (volgens OWD-model),
- voor Vlaanderen: in de gevallen bepaald door OVAM vergezeld zijn van het gebruikscertificaat (ter informatie, in Vlaanderen, is het gebruik van slib van rioolwaterzuiveringsinstallaties op landbouwgrond verboden (Decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen)), indien analyseresultaten aanwezig zijn moeten deze gedurende 5 jaar bijgehouden te worden.
- het gebruik van zuiveringsslib dat officieel toegelaten is door de FOD is bovendien verboden op:
 - gronden waarop groenten en fruit geteeld worden, met uitzondering van die van fruitbomen en voor zover in dit laatste geval het gebruik gebeurt na de oogst en voor de volgende bloei,
 - bodems welke bestemd zijn voor de teelt van groenten of vruchten die normaliter in rechtstreeks contact staan met de bodem en die normaliter rauw geconsumeerd worden, gedurende een periode van 10 maanden voorafgaand aan de oogst en tijdens de oogst zelf.

De naleving van deze voorschriften wordt gecontroleerd door aan de operator vragen te stellen zodat kan worden nagegaan of hij de voorschriften inzake het gebruik van de door hem toegediende producten kent. Eventueel wordt ook een documentencontrole uitgevoerd (etiketten, analyseresultaten,...).

4.3. BESTRIJDINGSMIDDELEN VOOR LANDBOUWKUNDIG GEBRUIK EN BIOCIDEN

4.3.1. Gebruikt de teler enkel in België erkende/toegelaten bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en toegelaten biociden?

4.3.2. Treft de landbouwer de nodige maatregelen om te vermijden dat schade wordt berokkend aan de gezondheid van de mens en van consumptie dieren en dat schade wordt toegebracht aan naburige teelten?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4: 4.3.1, 4.3.2
- **Wetgeving:** KB 28-2-1994, art. 77, B X
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, A, II, 5
KB 14-11-03, art. 3, § 4, B I, 4b
- **Interpretatie:** in verband met het gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en van biociden moet de operator aan de volgende vereisten voldoen:
 - de teler mag enkel in België erkende/toegelaten bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en toegelaten biociden gebruiken en moet de gebruiksvoorwaarden vermeld op

het etiket respecteren. Gebruikers die niet in België erkende bestrijdingsmiddelen stockeren om ze op hun percelen gelegen in een buitenland te gebruiken, moeten hiervoor een toelating voor in- en uitvoer van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik vragen bij het FAVV en moeten deze producten gegroepeerd opslaan met een bordje 'export',

- wie een bestrijdingsmiddel voor landbouwkundig gebruik aanwendt dient de nodige maatregelen te treffen om te vermijden dat schade wordt berokkend aan de gezondheid van de mens en van nuttige dieren en dat schade wordt toegebracht aan naburige teelten,
- hij moet er zorg voor dragen dat elk werktuig, voorwerp of voertuig dat gediend heeft bij het gebruik van het product, zorgvuldig en onmiddellijk wordt gereinigd. Het spuittoestel moet uitgespoeld worden.

4.3.3. Zijn de wettelijk verplichte analyses uitgevoerd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4, 4.3.3, B 8
- **Wetgeving:** KB 22-12-2005
MB 22-12-2005
- **Interpretatie:** de wettelijk verplichte analyses in het kader van de vóór-oogstcontroles moeten uitgevoerd zijn.

4.3.4. Houden pootaardappelen bestemd voor verkoop als consumptieaardappelen of bestemd voor het voederen van dieren geen gevaar in?

- **Criterium in de gids:** deel 4.3-A4, 4.3.4
- **Wetgeving:** KB 28-02-1994
VO 852/2004
- **Interpretatie:** pootgoed van aardappelen dat wordt afgeleid naar de consumptie door mensen of dieren wordt bestemd mag alleen worden behandeld met gewasbeschermingsmiddelen die erkend zijn voor consumptieaardappelen. De dosissen, de wachttijden, ... moet in acht worden genomen. Alle behandelingen werden ingeschreven in het register voor bestrijdingsmiddelen.

4.4. IRRIGATIE

4.4.1. Worden de algemene voorschriften op het vlak van irrigatie nageleefd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4: 4.4.1
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, bijlage I, 4c
VO 852/2004, art. 4, 1, bijlage I, deel A, II, 3

- **Interpretatie:** voor irrigatie wordt enkel gebruik gemaakt van:
 - beekwater,
 - water van open put,
 - boorput,
 - stadswater,
 - regenwater,
 - water dat afkomstig is van het wassen van groenten en fruit (met uitzondering van waswater van wortelgroenten of knollen),
 - water dat afkomstig is van processen om producten vrij van verontreiniging te maken (water afkomstig van het blancheren/het steriliseren),
 - water dat afkomstig is van processen die plaatsvinden na alle bewerkingen die de producten vrij van verontreiniging maken (water afkomstig van het afkoelen na blancheren/steriliseren, water afkomstig van snel invriezen),
 - water dat afkomstig is van het reinigen van de blancheer-/steriliseerlijnen en het reinigen en ontdooien van de koellijnen.

De naleving van deze eis kan visueel worden nagegaan en/of door de inspectieverslagen in te kijken en/of door de operator en/of diens medewerkers te ondervragen.

4.5. LAATSTE SPOELWATER, WASWATER EN TRANSPORTWATER

4.5.1. Wordt op behoorlijke wijze omgegaan met was-, spoel- en transportwater?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A4: 4.5.1
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, bijlage I, 4c
KB 14-1-2002
VO 852/2004, art. 4, 1, bijlage I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:**
voor fruit en groenten klaar voor consumptie (met name tomaten en fruit (appelen, peren, ...)):
 - voor de spoelbeurt moet steeds water van drinkwaterkwaliteit worden gebruikt. Voorgaand spoelen mag uitgevoerd worden met proper water,
 - voor het transport van appelen en peren moet steeds water van drinkwaterkwaliteit worden gebruikt,
 voor groenten en fruit bestemd voor directe verkoop op het bedrijf:
 - mag proper water worden gebruikt om aarde te verwijderen,
 - men moet altijd drinkbaar water gebruiken om rechtstreekse consumptieklare producten een laatste maal te spoelen, namelijk tomaten en alle fruitsoorten (appelen, peren, ...) en voor de andere producten ten minste proper water,
 voor andere groenten, zoals aardappelen, rapen, wortelen, schorseneren, prei, sla, spinazie, ... en voor groenten en fruit die bestemd zijn voor de verwerking (appelen voor appelmoes of appelsap, ...):

- mag proper water gebruikt worden, op voorwaarde dat dit niet leidt tot een verhoging van de microbiologische en chemische besmettingen,
- moet ten minste schoon water worden gebruikt bij de laatste spoelbeurt en bij afwezigheid van proper water moet drinkbaar water worden gebruikt.

De definities van de verschillende soorten water zijn vermeld in « III. TERMEN, DEFINITIES EN BESTEMMELINGEN ».

De resultaten van de jaarlijkse analyses van schoon water moeten worden bewaard.

5. SCHADELIJKE ORGANISMEN

5.1. ALGEMENE MAATREGELEN TER BESTRIJDING VAN VOOR PLANTEN EN PLANTAARDIGE PRODUCTEN SCHADELIJKE ORGANISMEN

5.1.1. Worden de algemene regels i.v.m. de bestrijding van de gereguleerde schadelijke organismen nageleefd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.1.1
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B I, 4^e
 KB 10-8-2005, art. 2, art. 5, B I, II, IV
 MB 22-3-2004, art. 2, art. 3, B 1
 MB 10-9-2004, art. 2
 MB 14-4-2005, art. 3, art. 4, art. 5, art. 6
 KB 19-11-1987, art. 9, art. 10, art. 11, art. 12, art. 15,
 art. 16, art. 17, art. 19, art. 20, art. 21, art. 23, art. 24,
 art. 25, art. 32, art. 33, art. 34, art. 35, art. 43, art. 76,
 art. 79, art. 80, art. 81, art. 82, art. 83, art. 84
 VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** in verband met de algemene bestrijding van gereguleerde schadelijke organismen moet de operator aan de volgende algemene voorschriften voldoen:
 - hij is verplicht over te gaan tot de bestrijding van gereguleerde schadelijke organismen zodra hij de aanwezigheid hiervan vaststelt of deze hem door een vertegenwoordiger van de overheid wordt gemeld (de lijst met belangrijkste gereguleerde schadelijke organismen waarvan melding aan het FAVV verplicht is per teelt, zie bijlage 1),
 - daarnaast moet hij de met gereguleerde schadelijke organismen besmette planten of producten op gepaste wijze en in overeenstemming met de instructies van het FAVV behandelen (bacterievuur, verticilliumplanten, *Xanthomonas fragariae*, ...),
 - alle bij wet verplicht gestelde of door het Agentschap voorgeschreven inspecties en analyses, met name in

samenhang met de afgifte van plantenpaspoorten (analyses op bruin- en ringrot van pootaardappelen, ...) worden uitgevoerd.

De controleur moet nagaan of het van besmetting vrij- maken van machines, apparatuur, gereedschap, vervoermiddelen, kisten, containers, verpakkingsmateriaal en palloxe gebeurt volgens de specifieke voorschriften van het FAVV als de aanwezigheid van gereguleerde schadelijke organismen (voorbeelden : met bruin- of ringrot besmette aardappelen, stengels van door bacterievuur aangetaste planten, met *Verticillium* besmette hopplanten, met *Xanthomonas fragariae* besmette aardbeiplanten, grond afkomstig van besmet verklaarde percelen,... (zie bijlage 1)) is vastgesteld.

Om de naleving van deze voorschriften na te gaan, worden de operator en/of diens medewerkers ondervraagd en/of worden de inspectieverslagen ingekeken en/of worden de kopieën van formulieren voor de eventuele meldingen ingekeken en/of worden visuele controles uitgevoerd. Als het FAVV optreedt in aansluiting op de aanwezigheid van ziekteverwekkers, stelt het de operator schriftelijk in kennis van de maatregelen die moeten worden toegepast. De naleving moet eventueel tijdens de audit worden gecontroleerd op basis van het(de) door het FAVV toegezonden document(en).

Daarnaast moet ook worden nagegaan of de registers over het gebruik van biociden en pesticiden en betreffende de aanwezigheid van gereguleerde schadelijke organismen correct worden ingevuld. Men moet ook nagaan of de bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden erkend/toegelaten zijn voor het gebruik dat ervan wordt gemaakt.

5.1.2. Worden de distels bestreden?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.1.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, bijlage I, 4
KB 10-8-2005, art. 5
KB 19-11-1987, art. 43
- **Interpretatie:** de landbouwer is verplicht de bloei evenals de zaadvorming en de uitzaaiing van schadelijke distels met alle middelen te beletten. Als schadelijke distels worden beschouwd: akkerdistel, speerdistel, kale jonker en kruldistel.
Om de naleving van deze voorschriften na te gaan, worden de operator en/of diens medewerkers ondervraagd en/of worden de inspectieverslagen ingekeken en/of worden visuele controles uitgevoerd en/of worden de registers voor bestrijdingsmiddelen ingekeken. Als het FAVV optreedt in aansluiting op de aanwezigheid van gereguleerde distels, stelt het de operator schriftelijk in kennis van de maatregelen die moeten worden toegepast. De naleving moet eventueel tijdens de audit worden gecontroleerd op basis van het(de) door het FAVV toegezonden document(en).

5.2. MAATREGELEN TER BESTRIJDING VAN NEMATODEN

5.2.1. Respecteert de landbouwer een teeltrotatie voor de teelt van consumptieaardappelen?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.2.1
- **Wetgeving:** KB 22-06-2010
- **Interpretatie:** voor het telen van aardappelen moet de landbouwer een zodanige teeltopvolging in acht nemen dat aardappelen in een periode van 3 opeenvolgende jaren slechts één maal op hetzelfde perceel worden geteeld (uitzondering: deze vereiste geldt niet voor primeuraardappelen die voor 20 juni worden geoogst).
Pro memorie: voor gecertificeerde pootaardappelen is de termijn gelijk aan 4 jaar (gewestelijk keuringsreglement).
De naleving van de vruchtwisseling kan eventueel worden nagegaan op de teeltplannen, teeltfiches, documenten voor jaarlijkse premies (orthofotoplan), het register over het gebruik van biociden en bestrijdingsmiddelen,...

5.2.2. Worden bij de teelt van pootaardappelen met plantenpaspoort de analyses of cystenaaltjes uitgevoerd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.2.2
- **Wetgeving:** KB 22-06-2010
- **Interpretatie:** de percelen waarop pootaardappelen met plantenpaspoort worden geteeld moeten vrij zijn van aardappelcystenaaltjes. Dat moet vóór de aanplant worden aangetoond aan de hand van een door het Agentschap uitgevoerd officieel onderzoek.

5.2.3. Worden de specifieke voorschriften voor de bestrijding van aardappelcystenaaltjes nageleefd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.2.3
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, B I, 4
KB 10-8-2005, art. 5 en B IV.A.II, punt 24
KB 10-06-2010, art. 9 en 10
- **Interpretatie:** in het kader van de bestrijding van aardappelcystenaaltjes moet de operator die aardappelen of in bijlage 1 bij het KB van 10-6-2010 of in bijlage IV.A.II punt 24 van het KB van 10/8/2005 bedoelde planten verbouwt en die de aanwezigheid van aardappelcystenaaltjes vaststelt een bestrijdingsprogramma toepassen zoals vastgelegd in het KB van 10/6/2010, met inachtneming van de instructies van het FAVV.

Of deze eisen worden nageleefd wordt nagegaan door de operator en/of zijn medewerkers te ondervragen en/of de inspectieverslagen te onderzoeken en/of door visuele controles en/of bodemanalyses uit te voeren. Als het FAVV moet optreden omdat pathogenen aanwezig zijn, deelt het schriftelijk aan de operator mee welke maatregelen moeten worden toegepast. De naleving daarvan kan tijdens de audit worden gecontroleerd waarbij men steunt op het(de) door het FAVV toegezonden document(en).

5.3. MAATREGELEN TER BESTRIJDING VAN RINGROT EN BRUINROT

5.3.1. Indien de aardappelen geteeld werden in beschermingsgebieden voor bruinrot doet de landbouwer aangifte van alle met aardappelen beteelde of te betelen percelen?

5.3.2. Indien de aardappelen geteeld werden in beschermingsgebieden voor bruinrot spoelt de landbouwer de daartoe gebruikte installatie alvorens over te gaan tot de beregening van een perceel aardappelen, gelegen in het beschermingsgebied?

5.3.3. Indien de aardappelen geteeld werden in beschermingsgebieden voor bruinrot neemt de landbouwer alle nodige voorzorgen bij het beregenen van andere dan aardappelpercelen met oppervlaktewater, gelegen in het beschermingsgebied om te beletten dat aardappelpercelen met dat oppervlaktewater in aanraking komen?

5.3.4. Indien de aardappelen geteeld werden in beschermingsgebieden voor bruinrot is het verbod op oppervlaktewater voor beregening van de teelt van aardappelen, aubergines en tomaten in het beschermingsgebied voor bruinrot gerespecteerd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.3.1, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.4
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B I, 4
MB 14-2-2000
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 3
- **Interpretatie:**
Voor de bestrijding van aardappelbruinrot in de beschermingsgebieden (zie « III. TERMEN, DEFINITIES EN BESTEMMELINGEN »), moet de operator elk jaar voor 30 april bij middel van een door het FAVV vastgelegd formulier alle percelen van meer dan 10 are groot aangeven waarop aardappelen (zullen) worden geteeld. Deze aangifte moet vergezeld zijn van (een) liggingsplan(nen) op schaal 1/10.000 waarop aardappelpercelen aangeduid worden.

Voor bepaalde gewassen en in beschermingsgebieden gelden bijkomende voorschriften:

- voor de teelt van aardappelen, aubergines en tomaten geldt een verbod op het gebruik van oppervlaktewater (o.a. kanalen, beken, vijvers) voor beregening. Het verbod slaat ook op het gebruik van dat water voor het bereiden van het spuitmengsel,

- de voor het beregenen van een aardappelperceel gebruikte installatie moet volledig en grondig worden uitgespoeld. Het is verboden hiervoor oppervlaktewater te gebruiken,
- bij het beregenen van andere percelen dan aardappelpercelen, met oppervlaktewater, moeten steeds alle nodige voorzorgen genomen worden om te beletten dat aardappelpercelen met dat oppervlaktewater in aanraking komen.

Om de naleving van deze voorschriften na te gaan, worden de operator en/of diens medewerkers ondervraagd en/of worden de inspectieverslagen ingekeken en/of worden visuele controles uitgevoerd. Als het FAVV optreedt in aansluiting op de aanwezigheid van ziekteverwekkers, stelt het de operator schriftelijk in kennis van de maatregelen die moeten worden toegepast. De naleving moet eventueel tijdens de audit worden gecontroleerd op basis van het(de) door het FAVV toegezonden document(en).

Daarnaast moet ook worden nagegaan of de registers over het gebruik van biociden en pesticiden en betreffende de aanwezigheid van gereguleerde schadelijke organismen correct worden ingevuld. Men moet ook nagaan of de bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden erkend/toegelaten zijn voor het gebruik dat ervan wordt gemaakt.

5.4. MAATREGELEN MET BETREKKING TOT BACTERIEVUUR BIJ APPEL EN PEER

5.4.1. Worden de specifieke regels in de strijd tegen bacterievuur bij appels en peren nageleefd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.4.1, 5.4.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B I, 4
KB 10-8-2005, art. 5
MB 10-9-2004, art. 2
- **Interpretatie:** in samenhang met de bestrijding van bacterievuur, moet de operator die appels en peren teelt en de aanwezigheid van bacterievuur op bomen van zijn boomgaard vaststelt de besmette planten vernietigen of, wanneer dit mogelijk is, de besmette delen wegsnoeien met inachtneming van de instructies van het FAV (ten minste 50 cm boven de besmette zone wegsnoeien). Bij geregeld of algemeen voorkomende infectie de besmette plant en de naburige planten tot tegen de grond snoeien of rooien.

Om de naleving van deze voorschriften na te gaan, worden de operator en/of diens medewerkers ondervraagd en/of worden de inspectieverslagen ingekeken en/of worden visuele controles uitgevoerd. Als het FAVV optreedt in aansluiting op de aanwezigheid van ziekteverwekkers, stelt het de operator schriftelijk in kennis van de maatregelen die moeten worden toegepast. De naleving moet eventueel tijdens de audit worden gecontroleerd op basis van het(de) door het FAVV toegezonden document(en) of door de registers over het gebruik van biociden en

pesticiden na te kijken en betreffende de aanwezigheid van gereguleerde schadelijke organismen correct worden ingevuld.

5.5. MAATREGELEN MET BETREKKING TOT VERWELKINGSZIEKTE BIJ HOP

5.5.1. Worden de specifieke regels in de strijd tegen verticillium van hop nageleefd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.5.1
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B I, 4
KB 10-8-2005, art. 5
KB 19-11-1987, art. 32, art. 33, art. 34
- **Interpretatie:** in samenhang met de bestrijding van *Verticillium* bij hop moet de operator die hop verbouwt en die een besmetting met *Verticillium albo-atrum* of *Verticillium dahliae* vaststelt de besmette planten vernietigen. Indien de besmetting door het FAVV vastgesteld wordt moet hij de onderrichtingen van het FAVV opvolgen.

Om de naleving van deze voorschriften na te gaan, worden de operator en/of diens medewerkers ondervraagd en/of worden de inspectieverslagen ingekeken en/of worden visuele controles uitgevoerd. Als het FAVV optreedt in aansluiting op de aanwezigheid van ziekteverwekkers, stelt het de operator schriftelijk in kennis van de maatregelen die moeten worden toegepast. De naleving moet eventueel tijdens de audit worden gecontroleerd op basis van het(de) door het FAVV toegezonden document(en).

5.6. MAATREGELEN TER BESTRIJDING VAN MOEDERKOREN EN FUSARIUM

5.6.1. Wordt de aanwezigheid van moederkoren in graanteelten of geoogst graan gemeld aan de 1ste koper?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.6.1
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4
- **Interpretatie:** de landbouwer moet de gezondheidstoestand van zijn graanteelten en geoogste granen met betrekking tot de aanwezigheid van moederkoren bewaken. Als hij de aanwezigheid van moederkoren vaststelt of verneemt, moet hij de eerste koper hiervan op de hoogte brengen en moet hij kunnen aantonen dat hij deze verplichting is nagekomen (bijvoorbeeld bij middel van een kopie van de fax of de mail of door middel van een leveringsbon waarop de aanwezigheid van moederkoren vermeld wordt). De informatie zal zich bevinden op de leveringsbon die geleverd wordt door de eerste afnemer.

5.6.2. Wordt de aanwezigheid van fusarium in graanteelten of geoogste graan gemeld aan de 1ste koper?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.6.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4
- **Interpretatie:** de landbouwer moet de gezondheidstoestand van zijn graanteelten en geogste granen met betrekking tot de aanwezigheid van aanzienlijke Fusariumbesmettingen bewaken. Bij aanwezigheid van Fusarium moet de operator de eerste koper hiervan op de hoogte brengen en kunnen aantonen dat hij deze verplichting in nagekomen (bijvoorbeeld bij middel van een kopie van de fax of de mail). Niet-naleving van dit voorschrift leidt tot toekenning van een +*.

5.7. MAATREGELEN TER BESTRIJDING VAN MYCOTOXINEN

5.7.1. Pakt de landbouwer het risico voor mycotoxinen goed aan?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.7.1, B 4
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4
- **Interpretatie:** de landbouwer vermeldt jaarlijks in een document de maatregelen die hij toepast en die welke hij niet toepast met het oog op de bestrijding van mycotoxinen. Mogelijke maatregelen zijn: gebruik van minder gevoelige rassen; geen graanteelt op een gewas waarop maïs werd verbouwd en dat niet vooraf werd omgeploegd; ploegen met vooraf fijnmalen van de maïsresten op velden waarop net voordien maïs werd verbouwd; gebruik van fungiciden; gebruik van getrieerd zaaizaad; op aangepaste wijze zaaien en bemesten.

5.7.2. Worden maïsvelden omgeploegd voordat er voor menselijke consumptie bestemde granen worden op ingezaaid?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.7.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4
- **Interpretatie:** na een maïsteelt moeten de resten van die teelt worden fijngemalen en moet de grond worden omgeploegd voordat men er granen mag op verbouwen (deze verplichting is niet van toepassing in de erosiegevoelige gebieden).

5.8. MAATREGELEN TER BESTRIJDING VAN BLAUWE SCHIMMEL BIJ TABAK

5.8.1. Worden maatregelen getroffen om blauwe schimmel bij tabak te bestrijden?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1 - A5: 5.8.1

- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4
- **Interpretatie:** wanneer de aanwezigheid van blauwe schimmel wordt vastgesteld moet de landbouwer bestrijdingsmaatregelen treffen en het FAVV en de burgemeester van de betreffende gemeente in kennis stellen.

6. CORRIGERENDE MAATREGELEN

6.1.1. Exploitanten van levensmiddelenbedrijven moeten passende herstelmaatregelen nemen wanneer zij in kennis worden gesteld van tijdens de officiële controles vastgestelde problemen

- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B. I, 2
VO 852/2004, art. 4, 1, B. I, deel A, II, 6
- **Interpretatie:** wanneer non-conformiteiten worden vastgesteld (bijvoorbeeld naar aanleiding van een inspectie, een audit, een analyse) moeten gepaste acties worden ondernomen, binnen de termijnen vastgesteld door de auditeur/controleur/inspecteur, om ze te verhelpen en moeten corrigerende maatregelen worden uitgevoerd om te vermijden dat het euvel zich opnieuw voordoet. Geen enkel niet-conform product of ander voorwerp dat gevaarlijk kan zijn voor consumenten, dieren of planten, mag op de markt worden gebracht of verdeeld om de verspreiding van gereguleerde schadelijke organismen of andere verontreinigingen te vermijden.

B. Hygiënevoorschriften voor de primaire plantaardige productie (ruwvoeder)

1. BEDRIJF EN GEBOUWEN

1.1. OPSLAG VAN BESTRIJDINGSMIDDELEN VOOR LANDBOUWKUNDIG GEBRUIK EN BIOCIDEN

1.1.1. Bevat het "fytolokaal" alleen producten die daar aanwezig mogen zijn?

1.1.2. Worden de bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden opgeslagen in een afsluitbare ruimte en niet toegankelijk voor kinderen en onbevoegden?

1.1.3. Worden de verplichte aanduidingen op elke toegangsdeur aangebracht?

1.1.4. Is de verlichting goed?

1.1.5. Worden de voorschriften betreffende de opslag van de gevaarlijke producten (klasse A-producten) nageleefd?

1.1.6. Is het opslaglokaal voor bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden droog?

1.1.7. Heeft het opslaglokaal voor bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden een doelmatige verluchting?

1.1.8. Is het opslaglokaal voor bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden vorstvrij?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 – B1: 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7 en 1.1.8
- **Wetgeving:** KB 28-2-1994, art. 77, B X
- **Interpretatie:** de ruimte waar bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden worden opgeslagen (= het fytolokaal dat zowel een echt lokaal kan zijn als een kast waarin alleen "fyto"-producten worden opgeslagen) moet voldoen aan de volgende vereisten:
 - op slot en niet toegankelijk voor kinderen en onbevoegden (onbevoegde personen kunnen toegang krijgen tot de lokalen indien ze vergezeld worden van een bevoegde persoon),
 - alle bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden moeten worden opgeslagen in het "fyto"lokaal,
 - in het fytolokaal worden uitsluitend bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden opgeslagen. Niet-erkende

gebruikers mogen daar ook andere producten opslaan voor zover die producten aan de volgende voorwaarden voldoen :

- a. niet bestemd zijn voor menselijke of dierlijke voeding (alle risico's van rechtstreekse verontreiniging vermijden),
- b. geen brand- of ontploffingsgevaar inhouden (geen brandstoffen, stikstofmeststoffen,...) (alle risico's van rechtstreekse verontreiniging van voedselvoorraden als gevolg van een accident in het lokaal vermijden),
- c. apart zijn opgeborgen, op afzonderlijke rekken en zodanig dat alle risico van rechtstreeks contact met bestrijdingsmiddelen (bijvoorbeeld bij lekverliezen) wordt vermeden.

Die andere producten kunnen o.a. zijn : bleekwater, zaaizaden, vloeibare meststoffen, sporenelementen,... In dit lokaal mag verder ook de specifieke uitrusting voor gebruik van de producten worden opgeslagen.

Let op: erkende of bijzonder erkende gebruikers moeten alle voorschriften uit het koninklijk besluit van 28 februari 1994 voor wat betreft het bewaren van A- en B-bestrijdingsmiddelen integraal naleven. De naleving van die voorschriften wordt echter niet gecontroleerd tijdens audit verricht op basis van deze leidraad en checklist PB 1 – CL.

- op elke directe toegangsdeur van een verschillende wand moet goed zichtbaar het verplichte pictogram worden aangebracht: "doodshoofd", samen met de vermelding "vergift" en (in geval van een lokaal) de vermelding '*geen toegang voor onbevoegden*',
- de verlichting in het « fytolokaal » of nabij de « fytokast » moet zodanig zijn dat de etiketten van de bestrijdingsmiddelen en biociden altijd goed leesbaar zijn,
- de ruimte moet droog zijn (poedervormige producten mogen niet klitten, er mag geen schimmelgroei zijn,...), beschikken over voldoende verluchting (geen condensvorming,...). Ze moet ook vorstvrij zijn als er vloeibare bestrijdingsmiddelen en biociden in worden opgeslagen,
- gevaarlijke pesticide producten met werkzame stoffen (klasse A-producten die voorkomen in deel 1 van bijlage X bij het KB van 28/02/94 gewijzigd bij het KB van 10.01.10 (Giftige gassen of producten die deze afgeven : sulfurylfluoride, cyaanwaterstofzuur en cyanogene stoffen : aluminium- of magnesiumfosfide, fosforwaterstof : trichloornitromethaan (chloorpicrine) ; methylbromide (broommethaan) ; T gaz ; ethyleendibromide – Aldicarbe – Terbufos – Thiofanox)) mogen niet worden opgeslagen in de woonplaats, stallen en bewerkingsruimten. De toegangsdeur van de opslagruimte mag ook niet uitgeven in die ruimten,
- bij niet-naleving van eisen 1.1.3., 1.1.6., 1.1.7., 1.1.8 wordt een +* toegekend.

1.1.9. Worden bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik in de oorspronkelijke verpakking bewaard?

1.1.10. Worden vervallen bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden, en bestrijdingsmiddelen voor privé gebruik gegroepeerd opgeslagen met de aanduiding "vervallen" en/of "privé"?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B1: 1.1.9, 1.1.10
- **Wetgeving:** KB 28-2-1994, art. 77, B X
- **Interpretatie:**
 - het is verplicht deze producten in hun oorspronkelijke verpakking te bewaren en vergezeld van hun oorspronkelijk etiket,
 - vervallen bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden, en bestrijdingsmiddelen voor privé gebruik worden gegroepeerd opgeslagen met de aanduiding "vervallen" en/of "privé". De volgende producten worden als vervallen beschouwd: de producten die niet meer erkend zijn en waarvan de eventuele opgebruiktermijn verstreken is (zie www.fytoweb.fgov.be) of deze waarvan de uiterste gebruiksdatum vervallen is. De gegroepeerde opslag van bepaalde producten wordt niet langer getolereerd. Het betreft meer bepaald de producten die 2 jaar of langer, te rekenen vanaf 1 januari van het jaar van inspectie, vervallen zijn geworden.

1.1.11. Is geschikte weeg- en/of meetapparatuur aanwezig?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B1: 1.1.11
- **Interpretatie:** de operator moet beschikken over geschikte weeg-/meetapparatuur. Al naargelang van de bestrijdingsmiddelen voor de landbouw en de biociden die op het bedrijf worden gebruikt, moeten een voldoende nauwkeurige weegschaal en/of recipiënten met bekende inhoud beschikbaar zijn om de bestrijdingsmiddelen en de biociden te kunnen doseren. Deze apparatuur wordt niet gebruikt voor andere doeleinden.

1.1.12. Wordt correct omgegaan met bestrijdingsmiddelen die bestemd zijn voor gebruik in de buurlanden?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B1: 1.1.12
- **Wetgeving:** KB 16-01-2006, art. 3, B III
- **Interpretatie:** de operator die in België niet erkende bestrijdingsmiddelen opslaat om ze te gebruiken op zijn in buurlanden gelegen gronden moet beschikken over een machtiging voor de in- en uitvoer van bestrijdingsmiddelen. De betreffende bestrijdingsmiddelen moeten erkend zijn in het land waar ze worden gebruikt. Die bestrijdingsmiddelen moeten duidelijk geïdentificeerd zijn in het fytolokaal en gescheiden zijn van de andere bestrijdingsmiddelen.

1.2. BEWERKINGS – EN OPSLAGRUIMTE

1.2.1. Zijn de gebouwen waar plantaardige producten bewerkt en / of opgeslagen worden proper en in goede staat?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B1: 1.2.1
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 1, B. I, 4a
VO 852/2004, art. 4, 1, B. I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** de muren, plafonds en vloeren moeten in goede staat zijn en makkelijk kunnen worden schoongemaakt. Onder plafond verstaat men het onderplafond en bij gebrek daaraan, het dak.

1.2.2. Is eventuele verlichting voorzien van een bescherming tegen glasbreuk?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B1: 1.2.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 1, B. I, 4b
- **Interpretatie:** verlichtingsapparatuur die boven de producten is aangebracht moet beschermd zijn tegen glasbreuk.

1.2.3. Voldoet de aanpak voor ongedierte?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B1: 1.2.3
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B I, 4e
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** er moet een bestrijding van ongedierte worden uitgewerkt om de aanwezigheid van ongedierte in de productie-, opslag- en bewerkingsruimten in de mate van het mogelijke te vermijden. De daarbij gebruikte biociden moeten voor dat gebruik erkend zijn. De bestrijding mag niet leiden tot verontreiniging van de producten. Tijdens de audit gaat de auditor na of er geen sporen zijn van ongedierte. Als wel een bestrijding wordt uitgevoerd en de auditor vaststelt dat sporen van ongedierte aanwezig zijn, gaat hij na of het bestrijdingsprogramma geschikt is. Ook moet worden nagegaan of de registers over het gebruik van biociden en pesticiden correct worden ingevuld en of de gebruikte producten erkend zijn voor het gebruik dat ervan wordt gemaakt.

1.2.4. Is er geen glasbreuk in de gebouwen?

1.2.5. Wordt geen onafgeschermd kwikthermometers gebruiken?

1.2.6. Geldt het verbod op roken in de bewerking-, en opslagruimte?

1.2.7. Worden de pictogrammen in de opslagruimten voorgezeten?

1.2.8. Worden de gevaarlijke stoffen en hun afval derwijze opgeslagen en gehanteerd zodat verontreiniging voorkomen wordt?

1.2.9. Werden alle maatregelen getroffen om bevuilding van producten door fokdieren of huisdieren te voorkomen in de opslag- en bewerkingsruimtes?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B1: 1.2.4, 1.2.5, 1.2.6, 1.2.7, 1.2.8, 1.2.9
- **Wetgeving:** KB 14.11.2003, art. 3, § 1, B. I, 1
VO 852/2004, art. 4, 1, B. I, deel A, II, 2
- **Interpretatie:** om productverontreiniging te vermijden moeten de operatoren ten minste de volgende voorschriften in acht nemen:
 - er mag geen glasbreuk voorkomen in de gebouwen. Glas dat stuk is (gebroken of gebarsten ramen, gesprongen lampen, beschadigde spiegels,...) wordt vervangen conform de glasbreukprocedure.
Als bij de audit wordt vastgesteld dat gebroken glas aanwezig is, stelt de auditor aan de operator vragen om na te gaan of eventueel verontreinigde producten op gepaste wijze werden behandeld (bijvoorbeeld: uit de markt genomen),
 - het gebruik van kwikthermometers moet worden vermeden. Als zij toch worden gebruikt, moeten ze zijn afgeschermd om bij breuk verontreiniging van de producten te vermijden.
 - het rookverbod in de ruimten waar goederen worden bewerkt en opgeslagen moet strikt worden nageleefd (geen sigarettenpeuken, geen asbak,...),
 - de landbouwer voorziet pictogram 'Verbod op roken' in de opslagruimten,
 - gevaarlijke stoffen en hun afval (olie, brandstof, meststoffen) worden derwijze opgeslagen en gehanteerd dat verontreiniging voorkomen wordt. De ruimten waar deze gevaarlijke stoffen en afval worden opgeslagen en gehanteerd moeten van de ruimten waar plantaardige producten worden gehanteerd en opgeslagen gescheiden zijn door middel van volle en voldoende hoge wanden,
 - er moet een afdoende materiële scheiding bestaan tussen plantaardige producten en fokdieren of huisdieren om verontreiniging van de producten te vermijden.

1.2.10. Wordt afval regelmatig verwijderd uit bewerkings- en opslagruimtes?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B1: 1.2.10

- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B I, 4f
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** zichtbaar bedorven product en afval dat wordt verkregen in de ruimten waar de plantaardige producten worden opgeslagen en gehanteerd moet geregeld worden afgevoerd.

2. MACHINES, APPARATUUR EN GEREEDSCHAPPEN

2.1. ALGEMENE VOORSCHRIFTEN VAN TOEPASSING VOOR ALLE MACHINES (TRACTOREN, SPUITTOESTEL, OOGSTMACHINES, TRANSPORTMIDDELEN,...)

2.1.1. Worden lekken goed aangepakt?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B2: 2.1.4
- **Wetgeving:** KB 14.11.2003, art. 3, § 1, B. I, 1
VO 852/2004, art. 4, 1, B. I, deel A, II, 2
- **Interpretatie:** als een uitrusting stookolie, olie of ander gevaarlijke technische vloeistoffen lekt die de producten (kunnen) verontreinigen worden maatregelen getroffen om een einde te stellen aan de verontreiniging (herstel van de uitrusting, vervanging van de uitrusting,...) en de verontreinigde producten te verwijderen.

2.2. SPUITTOESTEL

2.2.1. Zijn de spuittoestellen waarmee vloeibare bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik toegediend worden op Belgisch grondgebied, goedgekeurd volgens de wettelijke bepalingen?

2.2.2. Zijn de toestellen die rechtstreeks in het buitenland aangekocht werden door de koper gemeld geworden aan de keuringsdienst?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B2: 2.2.1, 2.2.2.
- **Wetgeving:** MB 25-08-2004, art. 2, art. 4, art. 5, art. 7, art. 9
- **Interpretatie:** alle spuittoestellen waarmee in vloeibare vorm bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik worden toegediend op Belgisch grondgebied moeten goedgekeurd zijn overeenkomstig de hierna volgende bepalingen:
 - elke eigenaar van een spuittoestel dient om de drie jaar een verplichte keuring uit te laten voeren en dit op de datum, tijd en plaats van de oproeping, zelfs als het materieel pas verworven werd (nieuw of tweedehands),

- indien hij niet opgeroepen wordt dient hij dit binnen de maand voor het einde van de normale geldigheidstermijn te melden aan de keuringsdienst,
- de spuittoestellen moeten gekeurd zijn door ofwel het « Département de Génie rural du Centre Wallon de Recherches Agronomiques (CRA-W) de Gembloux » voor de Waalse provincies of door het Departement Mechanisatie, Arbeid, Gebouwen, Dierenwelzijn en Milieubeveiliging van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek in Gent (ILVO) voor de Vlaamse provincies en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
- alleen met gunstig gevolg gekeurde spuittoestellen mogen worden gebruikt in de periode die vermeld is op de door de controledienst aangebrachte zelfklever,
- Rechtstreeks in het buitenland aangekochte toestellen moeten door de koper gemeld worden aan de keuringsdienst binnen de 30 dagen. Er moet een bewijs van deze kennisgeving voorhanden zijn (kopie van de fax, de mail,...).

Deze vereiste is niet van toepassing voor:

- de kleine toestellen waarin de spuitvloeistof manueel of met behulp van een samengedrukt gas (lucht inbegrepen) onder druk wordt gebracht,
- de kleine toestellen waarbij de spuitvloeistof wordt uitgestoten onder invloed van de zwaartekracht,
- de rugspuit- en lansspuittoestellen.

2.4. LANDBOUWTRANSPORT

2.4.1. Treft de landbouwer de nodige voorzieningen om alle uitrustingen, recipiënten, kratten, voertuigen, laadbakken etc. (die worden gebruikt voor plantaardige producten) schoon te houden?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B2: 2.4.1, 2.4.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, B, 4a
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:**
 - de vervoermiddelen en in het bijzonder de onderdelen die met producten in contact komen moeten geregeld worden schoongemaakt (bv. borstel, stofzuiger, hogedrukreiniger, ...). Er mag geen grote hoeveelheid opgehoopte grond of stof noch aanzienlijke bevuiling voorkomen. Zij moeten daarnaast in goede staat verkeren,
 - dat betekent, onder meer, dat de vervoermiddelen geen lekken van de olie- of mazoutleidingen mogen vertonen als er kans is op contact met het plantaardige product en bij verontreiniging moeten de producten worden vernietigd,
 - vóór het transport van voor menselijke of dierlijke consumptie bedoelde producten is verplicht als het vervoermiddel werd

gebruikt om risicoproducten, zoals onverpakte meststoffen, potgrond, ... te vervoeren.

3. BEDRIJFSLEIDER, PERSONEEL EN DERDEN

3.1. TOEPASSING VAN BESTRIJDINGSMIDDELEN VOOR LANDBOUWKUNDIG GEBRUIK EN BIOCIDEN

3.1.1. Worden de voorschriften betreffende het gebruik van de bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik van klasse A nageleefd?

3.1.2. Worden de voorschriften inzake hygiëne van het personeel na elke toegepaste fytobehandeling nageleefd?

- **criterium in de gids:** deel 4.2 - B3: 3.1.1, 3.1.2
- **Wetgeving:** KB 28-2-1994, art. 77, B X
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, A, II, 5
KB 14-11-03, art. 3, § 4, B I, 4b
- **Interpretatie:** in verband met het gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en van biociden moet de operator aan de volgende vereisten voldoen:
 - hij mag geen bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik van klasse A gebruiken bij een derde, behalve als hij een door de FOD Volksgezondheid erkend gebruiker is. Daarnaast moet hij, wanneer hij, in zijn eigen bedrijf, producten van klasse A wil gebruiken die vermeld zijn in bijlage X bij het koninklijk besluit van 28/2/1994 (zie bijlage 3) ook een bijzonder erkend gebruiker zijn. Landbouwers mogen wel bestrijdingsmiddelen van klasse A gebruiken die niet vermeld zijn in bijlage X op hun eigen bedrijf in het kader van hun beroep,
 - na elke fytosanitaire behandeling moet hij zijn handen wassen met vloeibare zeep en zich omkleden, behalve als hij gebruik maakt van een speciale spuitcabine met actieve koolstoffilter.

4. TEELTTECHNIEK EN NAOOGSTBEHANDELING

4.1. UITGANGSMATERIAAL

4.1.1. Beschikt de producent over een plantenpaspoort voor het poot- en zaaigoed waarvoor dat vereist is?

- **criterium in de gids:** deel 4.2 - B4: 4.1.1
- **Wetgeving:** KB 10-8-2005, art. 15, § 2
KB 14-11-2003, art. 11

- **Interpretatie:** de producent moet erop toezien dat plantgoed of zaaigoed dat paspoortplichtig is, voorzien is van een plantenpaspoort (zie bijlage 2). Dit plantenpaspoort moet minstens 1 jaar bewaard worden. Bij gebruik met het oog op de registratie van aangevoerde producten, moet hij gedurende 5 jaar worden bewaard.

4.1.2. Wordt een visuele controle van de gezondheidstoestand van het geleverde uitgangsmateriaal verricht?

- **Criterium in de gids:** deel 4.1-A4: 4.1.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, bijlage I, 4e
- **Interpretatie:** de producent voert een visuele controle uit van de gezondheidstoestand van het geleverde uitgangsmateriaal. De naleving van deze voorschriften wordt visueel nagegaan en/of door de operator en/of diens medewerkers te ondervragen.

4.2. BEMESTING

4.2.1. Worden enkel meststoffen en bodemverbeterende middelen gebruikt die toegelaten zijn?

4.2.2. Zijn alle toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen voorzien van een etiket of begeleidend document (dit is voor de niet verpakte producten door de leverancier aan de landbouwer overgemaakt)?

4.2.3. Zijn de toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen afkomstig van afvalstoffen, en zuiveringsslib voorzien van een etiket of een begeleidend document?

4.2.4. Worden de voorschriften betreffende het gebruik van zuiveringsslib dat officieel toegelaten is door de FOD nageleefd?

4.2.5. Worden de voorschriften in verband met beweiding na het uitrijden van organische mest en bodemverbeteraars met bijproducten van dierlijke oorsprong nageleefd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B4: 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3, 4.2.4, 4.2.5
- **Wetgeving:** KB 7-1-1998, art. 3, art. 8, art. 9, art. 11, B I
VO 181/2006
- **Interpretatie:** in verband met het gebruik van meststoffen moet de operator de volgende algemene voorschriften naleven:
 - alleen toegelaten meststoffen en bodemverbeteraars (zie bijlage I bij het koninklijk besluit van 7-1-1998 + bijlage I bij Verordening (EG) 2003/2003+ lijsten met uitzonderingen en toelatingen op website van de FOD Volksgezondheid:

[https://portal.health.fgov.be/>milieu>chemische stoffen>meststoffen>ontheffingen of toelatingen>lijst van ontheffingen of lijst van toelatingen](https://portal.health.fgov.be/>milieu>chemische%20stoffen>meststoffen>ontheffingen%20of%20toelatingen>lijst%20van%20ontheffingen%20of%20lijst%20van%20toelatingen)) mogen worden gebruikt (meststoffen of bodemverbeteraars afkomstig van de natuurlijke hulpbronnen van het landbouwbedrijf zelf of in oorspronkelijke vorm afkomstig van het landbouwbedrijf van een derde mogen zonder toelating worden gebruikt),

- alle toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen dienen voorzien te zijn van een etiket of begeleidend document dat voor de niet verpakte producten door de leverancier aan de landbouwer dient te worden overgemaakt,
- de toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen afkomstig van afvalstoffen (bv. zuiveringsslib, slijpkalk, compost, enkelvoudige organische meststoffen, ...) moeten:
 - voor Wallonië: steeds vergezeld zijn van het begeleidend document (volgens OWD-model),
 - voor Vlaanderen: in de gevallen bepaald door OVAM vergezeld zijn van het gebruikscertificaat (ter informatie, in Vlaanderen, is het gebruik van slib van rioolwaterzuiveringsinstallaties op landbouwgrond verboden (Decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen)), indien analyseresultaten aanwezig zijn moeten deze gedurende 5 jaar bijgehouden te worden.
- het gebruik van zuiveringsslib dat officieel toegelaten is door de FOD is bovendien verboden op weiden en voedergewassen indien een wachttijd van 6 weken tussen het gebruik en de beweiding of de oogst niet in acht genomen wordt,
- wanneer organische meststoffen of bodemverbeteraars met bijproducten van dierlijke oorsprong op weiland worden uitgereden mogen de dieren daar gedurende ten minste 21 dagen geen toegang toe krijgen. Evenzo mag op gronden waarop organische meststoffen of bodemverbeters met dierlijke bijproducten werden uitgereden niet worden geoogst gedurende ten minste 21 dagen.

De naleving van deze voorschriften wordt gecontroleerd door aan de operator vragen te stellen zodat kan worden nagegaan of hij de voorschriften inzake het gebruik van de door hem toegediende producten kent. Eventueel wordt ook een documentencontrole uitgevoerd (etiketten, analyseresultaten,...).

4.3. BESTRIJDINGSMIDDELEN VOOR LANDBOUWKUNDIG GEBRUIK EN BIOCIDEN

4.3.1. Gebruikt de teler enkel in België erkende/toegelaten bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en toegelaten biociden?

4.3.2. Treft de landbouwer de nodige maatregelen om te vermijden dat schade wordt berokkend aan de gezondheid van de mens en van consumptie dieren en dat schade wordt toegebracht aan naburige teelten?

- **criterium in de gids:** deel 4.2 - B4: 4.3.1, 4.3.2
- **Wetgeving:** KB 28-2-1994, art. 77, B X
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, A, II, 5
KB 14-11-03, art. 3, § 4, B I, 4b
- **Interpretatie:** in verband met het gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en van biociden moet de operator aan de volgende vereisten voldoen:
 - de teler mag enkel in België erkende/toegelaten bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en toegelaten biociden gebruiken en moet de gebruiksvoorwaarden vermeld op het etiket respecteren. Gebruikers die niet in België erkende bestrijdingsmiddelen stockeren om ze op hun percelen gelegen in een buitenland te gebruiken, moeten hiervoor een toelating voor in- en uitvoer van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik vragen bij het FAVV en moeten deze producten gegroepeerd opslaan met een bordje 'export'.
 - wie een bestrijdingsmiddel voor landbouwkundig gebruik aanwendt dient de nodige maatregelen te treffen om te vermijden dat schade wordt berokkend aan de gezondheid van de mens en van nuttige dieren en dat schade wordt toegebracht aan naburige teelten,
 - hij moet er zorg voor dragen dat elk werktuig, voorwerp of voertuig dat gediend heeft bij het gebruik van het product, zorgvuldig en onmiddellijk wordt gereinigd. Het spuittoestel moet uitgespoeld worden.

4.4. IRRIGATIE

4.4.1. Worden de algemene voorschriften op het vlak van irrigatie nageleefd?

- **criterium in de gids:** deel 4.2 - B4: 4.4.1
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, bijlage I, 4c
VO 852/2004, art. 4, 1, B I, deel A, II, 3
- **Interpretatie:** voor irrigatie wordt enkel gebruik gemaakt van:
 - beekwater,
 - water van open put,
 - boorput,
 - stadswater,
 - regenwater,
 - water dat afkomstig is van het wassen van groenten en fruit (met uitzondering van waswater van wortelgroenten of knollen),
 - water dat afkomstig is van processen om producten vrij van verontreiniging te maken (water afkomstig van het blancheren/het steriliseren),

- water dat afkomstig is van processen die plaatsvinden na alle bewerkingen die de producten vrij van verontreiniging maken (water afkomstig van het afkoelen na blancheren/steriliseren, water afkomstig van snel invriezen),
- water dat afkomstig is van het reinigen van de blancheer-/steriliseerlijnen en het reinigen en ontdooien van de koellijnen.

De naleving van deze eis kan visueel worden nagegaan en/of door de inspectieverslagen in te kijken en/of door de operator en/of diens medewerkers te ondervragen.

5. SCHADELIJKE ORGANISMEN

5.1. ALGEMENE MAATREGELEN TER BESTRIJDING VAN SCHADELIJKE ORGANISMEN

5.1.1. Worden de algemene regels i.v.m. de bestrijding van de gereguleerde schadelijke organismen nageleefd?

- **Criterium in de gids:** deel 4.2 - B5: 5.1.1
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, bijlage I, 4^e
KB 10-8-2005, art. 2, art. 5, bijlagen I, II, IV
MB 22-3-2004, art. 2, art. 3, bijlage 1
MB 10-9-2004, art. 2
MB 14-4-2005, art. 3, art. 4, art. 5, art. 6
KB 19-11-1987, art. 9, art. 10, art. 11, art. 12, art. 15, art. 16, art. 17, art. 19, art. 20, art. 21, art. 23, art. 24, art. 25, art. 32, art. 33, art. 34, art. 35, art. 43, art. 76, art. 79, art. 80, art. 81, art. 82, art. 83, art. 84
VO 852/2004, art. 4, 1, bijlage I, deel A, II, 5
- **Interpretatie:** in verband met de algemene bestrijding van gereguleerde schadelijke organismen moet de operator aan de volgende algemene voorschriften voldoen:
 - hij is verplicht over te gaan tot de bestrijding van gereguleerde schadelijke organismen zodra hij de aanwezigheid hiervan vaststelt of deze hem door een vertegenwoordiger van de overheid wordt gemeld (de lijst met belangrijkste gereguleerde schadelijke organismen waarvan melding aan het FAVV verplicht is per teelt, zie bijlage 1),
 - daarnaast moet hij de met gereguleerde schadelijke organismen besmette planten of producten op gepaste wijze en in overeenstemming met de instructies van het FAVV,
 - toutes les inspections et analyses légalement obligatoires ou exigées par l'Agence, notamment dans le cadre de la délivrance du passeport phytosanitaire (analyses des pourritures brune et annulaire en plants de pommes de terre, ...), sont réalisées.

De controleur moet nagaan of het van besmetting vrij- maken van machines, apparatuur, gereedschap, vervoermiddelen,... gebeurt volgens de specifieke voorschriften van het FAVV als de aanwezigheid van gereguleerde schadelijke organismen (zie bijlage 1) is vastgesteld.

Om de naleving van deze voorschriften na te gaan, worden de operator en/of diens medewerkers ondervraagd en/of worden de inspectieverslagen ingekeken en/of worden de kopieën van formulieren voor de eventuele meldingen ingekeken en/of worden visuele controles uitgevoerd. Als het FAVV optreedt in aansluiting op de aanwezigheid van ziekteverwekkers, stelt het de operator schriftelijk in kennis van de maatregelen die moeten worden toegepast. De naleving moet eventueel tijdens de audit worden gecontroleerd op basis van het(de) door het FAVV toegezonden document(en).

5.1.2. Worden de distels bestreden?

- **criterium in de gids:** deel 4.2 - B5: 5.1.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B I, 4
KB 10-8-2005, art. 5
KB 19-11-1987, art. 43
- **Interpretatie:** de landbouwer is verplicht de bloei evenals de zaadvorming en de uitzaaiing van schadelijke distels met alle middelen te beletten. Als schadelijke distels worden beschouwd: akkerdistel, speerdistel, kale jonker en kruidistel.
Om de naleving van deze voorschriften na te gaan, worden de operator en/of diens medewerkers ondervraagd en/of worden de inspectieverslagen ingekeken en/of worden visuele controles uitgevoerd en/of worden de registers voor bestrijdingsmiddelen ingekeken. Als het FAVV optreedt in aansluiting op de aanwezigheid van gereguleerde distels, stelt het de operator schriftelijk in kennis van de maatregelen die moeten worden toegepast. De naleving moet eventueel tijdens de audit worden gecontroleerd op basis van het(de) door het FAVV toegezonden document(en).

6. CORRIGERENDE MAATREGELEN

6.1. Exploitanten van levensmiddelenbedrijven moeten passende herstelmaatregelen nemen wanneer zij in kennis worden gesteld van tijdens de officiële controles vastgestelde problemen

- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B. I, 2
VO 852/2004, art. 4, 1, B. I, deel A, II, 6
- **Interpretatie:** wanneer non-conformiteiten worden vastgesteld (bijvoorbeeld naar aanleiding van een inspectie, een audit, een analyse) moeten gepaste acties worden ondernomen, binnen de termijnen

vastgesteld door de auditeur/controleur/inspecteur, om ze te verhelpen en moeten corrigerende maatregelen worden uitgevoerd om te vermijden dat het euvel zich opnieuw voordoet. Geen enkel niet-conform product of ander voorwerp dat gevaarlijk kan zijn voor consumenten, dieren of planten, mag op de markt worden gebracht of verdeeld om de verspreiding van gereguleerde schadelijke organismen of andere verontreinigingen te vermijden.

C. Registraties (registers) voor de primaire plantaardige productie

1. ALGEMENE EISEN

1.1. IDENTIFICATIE VAN PRODUCENT

1.1.1. Is de landbouwer geregistreerd?

- **Criterium in de gids:** deel 5, 5.1, 5.7.1, 5.7.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 4
KB 16-1-2005, art. 2
KB 10-11-2005, art. 1bis
- **Interpretatie:** elke landbouwer moet bij het FAVV geregistreerd zijn. De factuur voor het betalen van de heffing geldt als registratiebewijs. Opgelet: de operatoren van de sector van de primaire plantaardige productie die voldoen aan de hieronder vermelde voorwaarden, betalen geen jaarlijkse bijdrage en ontvangen dus geen factuur:
 - a) de activiteit wordt niet uitgeoefend ten titel van hoofd- of bijberoep,
 - b) deze activiteit brengt niet meer op dan 2 500 euro netto per jaar (gemiddelde te berekenen over een periode van 3 jaar),
 - c) de operator is eigenaar van de bewerkte grond,
 - d) de opbrengst wordt voortgebracht door een oppervlakte van maximaal 50 are voor aardappelen en hoogstamfruit, of van maximaal 25 are voor laagstamfruit, of van maximaal 10 are voor andere plantaardige producten.

1.1.2. Kan elke productie-/teeltplaats duidelijk worden geïdentificeerd?

- **Criterium in de gids:** deel 5, 5.2, 5.7.1, 5.7.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3, § 4, bijlage II, 3
KB 22-12-2005, art. 7
- **Interpretatie:** elke landbouwer moet grondplannen kunnen voorleggen of moet een nummering (of elk ander document waarmee een eenduidige identificatie mogelijk is) van percelen, kassen, ... voorzien aan de hand waarvan de productieplaatsen of –eenheden waar een behandeling met gewasbeschermingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik of biociden werden toegepast duidelijk geïdentificeerd kunnen worden. Ingeval op een perceel of in een kas meerdere partijen planten of plantaardige producten voorkomen, worden zij in de registers door middel van een partijnummer onderscheiden. Het is essentieel om percelen, serres,... of plaatsen waar behandelingen met bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik of

biociden werden gedaan of plaatsen waar gereguleerde schadelijke organismen werden vastgesteld, te kunnen identificeren.

Bovendien voor de vóór-oogstcontroles:

- a) het identificatienummer van de kassen moet op onuitwisbare wijze op één van de toegangsdeuren ervan worden aangebracht,
- b) in het register moet een liggingsplan van de betrokken percelen en/of kassen opgenomen zijn waarop de respectievelijke identificatienummers vermeld zijn.

Er moet bovendien een plan zijn dat de plaatsen aangeeft waar voor menselijke consumptie bestemde plantaardige producten worden gehanteerd en opgeslagen alsook de plaats waar pootaardappelen worden opgeslagen.

1.2. DOSSIER IN EN OUT

1.2.1. Beschikt de exploitant over systemen of procedures voor de registratie van ontvangen producten?

- **Criterium in de gids:** deel 5, 5.3, 5.7.1, 5.7.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-03, art. 6, § 1, art. 11
- **Interpretatie:** de operator moet over een systeem of procedures beschikken voor de registratie van aangevoerde producten (bestrijdingsmiddelen, biociden, teeltmateriaal, meststoffen). Voor elk aangevoerd product moeten de volgende gegevens worden geregistreerd:
 - identificatie en aard van het geleverde product,
 - hoeveelheid geleverd product,
 - leveringsdatum,
 - naam en adres van de leverancier (het betreft hier het adres van de vestigingseenheid waar het product vandaan komt en niet het adres van de bedrijfszetel van de leverancier).

Bovendien dient een register te worden bijgehouden voor :

- plantaardig vermeerderingsmateriaal,
- bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden,
- meststoffen.

Het register mag worden vervangen door een rangschikking van de facturen of andere documenten op voorwaarde dat die alle vereiste gegevens vermelden, die eventueel door de landbouwer zelf zijn toegevoegd.

De gegevens moeten gedurende 5 jaar worden bewaard en snel beschikbaar kunnen worden gesteld aan de bevoegde autoriteiten die erom vragen.

1.2.2. Beschikt de exploitant over systemen of procedures voor de registratie van afgevoerde producten?

- **Criterium in de gids:** deel 5, 5.3, 5.7.1, 5.7.2

- **Wetgeving:** KB 14-11-03, art. 6, § 2, art. 11
VO 183/2005, art. 5, B I
- **Interpretatie:** de operator moet over een systeem of procedures beschikken voor de registratie van afgevoerde producten (deze verplichting heeft geen betrekking op producten die rechtstreeks verkocht werden aan de consument). Voor elk afgevoerd product, moeten de volgende gegevens worden geregistreerd:
 - identificatie en aard van het geleverde product,
 - hoeveelheid geleverd product,
 - leveringsdatum,
 - naam en adres van de koper (het betreft hier het adres van de vestigingseenheid waar het product wordt geleverd en niet het adres van de bedrijfszetel van de koper).Bovendien dient een register te worden bijgehouden voor:
 - plantaardig vermeerderingsmateriaal,
 - plantaardige producten.Het register mag worden vervangen door een rangschikking van de facturen of andere documenten op voorwaarde dat die alle vereiste gegevens vermelden, die eventueel door de landbouwer zelf zijn toegevoegd.

De gegevens moeten gedurende 5 jaar worden bewaard en snel beschikbaar kunnen worden gesteld aan de bevoegde autoriteiten die erom vragen.

Opmerking: gegevens van rechtstreeks aan de consument verkochte of geleverde producten hoeven niet bijgehouden te worden

3. REGISTERS VOOR DE PIMAIRE PLANTAARDIGE PRODUCTIE EN REGISTRATIES

3.1. Is een register over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik) en biociden beschikbaar en wordt dat correct ingevuld?

- **Criterium in de gids:** deel 5, 5.4, 5.7.1, 5.7.2
- **Wetgeving:** VO 852/2004, art. 4, 1, B. I, deel A, III, 7, 9
KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B. II
KB 22-12-2005, art. 7
VO 183/2005, art. 5, B I
- **Interpretatie :** elke operator uit de levensmiddelensector die plantaardige producten voortbrengt of oogst moet een register bijhouden waarin hij het gebruik van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik en biociden optekent (eveneens met inbegrip van bewaarmiddelen die bijvoorbeeld worden gebruikt voor kuilvoer). Die vermeldingen moeten binnen 7 dagen na de behandeling worden ingeschreven. Deze vereiste geldt ook wanneer behandelingen door derden worden uitgevoerd. De gegevens die in dat verband moeten worden ingeschreven zijn de volgende:

- Kas, perceel nr (de percelen waarop, of de kassen waarin de teelten aanwezig zijn, moeten door middel van een nummer geïdentificeerd worden),
- partij nr. (niet noodzakelijk indien een perceel slechts één partij planten omvat),
- teelt,
- plantdatum,
- datum behandeling,
- naam bestrijdingsmiddel (volledig),
- dosis/ha,
- behandelde oppervlakte,
- oogstdatum (voor een bepaald perceel of een bepaalde serre moet de exacte datum van begin van oogst die onmiddellijk volgt op de laatste behandeling aangeduid worden. Het is bijgevolg mogelijk dat er voor eenzelfde perceel meerdere oogstdata geregistreerd zullen moeten worden),
- datum van monsternamen (alleen in samenhang met het bemonsteringsplan),
- niet-conforme analyseresultaten (overschrijdingen van toegelaten maximumgehalten voor de betrokken producten).

De landbouwer mag de bestaande documenten gebruiken, bijvoorbeeld een spuitdagboek, of een teelt-/perceelfiche invullen of nog een ander type document gebruiken. Deze documenten kunnen dienen als register. De periode van 7 dagen is enkel van toepassing op de behandeling met bestrijdingsmiddelen bij teelten die geen groente- of fruitteelten zijn. De na-oogstbehandelingen moeten eveneens worden ingeschreven. Het register, d.w.z. de opgetekende gegevens, moet gedurende 5 jaar worden bewaard.

Voor producties die niet bedoeld zijn voor menselijke of dierlijke consumptie leidt niet-naleving van deze eis tot toekenning van een +*.

3.2. Is een register over de aanwezigheid van voor planten schadelijke organismen of ziekten die de veiligheid van producten van plantaardige oorsprong kunnen aantasten, met inbegrip van de fytosanitaire aspecten, beschikbaar en wordt het correct ingevuld?

- **Criterium in de gids:** deel 5, 5.5, 5.7.1, 5.7.2
- **Wetgeving:** VO 852/2004, art. 4, 1, B. I, deel A, III, 7, 9
VO 183/2005, art. 5, B I
KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B. II
- **Interpretatie:** elke exploitant uit de levensmiddelensector die plantaardige producten voortbrengt of oogst moet een register bijhouden over de aanwezigheid van schadelijke organismen of ziekten die de veiligheid van de producten van plantaardige oorsprong of de plantengezondheid kunnen aantasten. Wanneer de landbouwer in zijn teelten de aanwezigheid vaststelt van gereguleerde schadelijke organismen (zie bijlage 1), moet hij hiervan melding maken in een register (de kopie van de meldingsformulieren kan dienen als register). Daarnaast moet hij, als de meldingsplicht geldt, een kopie bewaren van het meldingsformulier.

Deze meldingsformulieren (register) moeten gedurende 5 jaar worden bewaard.

3.3. Is een register over de analyseresultaten beschikbaar en wordt het correct ingevuld?

- **Criterium in de gids:** deel 5, 5.6, 5.7.1, 5.7.2
- **Wetgeving:** VO 852/2004, art. 4, 1, B. I, deel A, III, 7, 9
VO 183/2005, art. 5, B I
KB 14-11-2003, art. 3, § 4, B. II
- **Interpretatie :** de resultaten van de analyses die van belang zijn voor de menselijke gezondheid en die zijn uitgevoerd op monsters van planten of op andere monsters moeten worden bewaard. Het gaat hier bijvoorbeeld om de resultaten van de analyses die zijn uitgevoerd in samenhang met de voorooftcontrole of de analyses die zijn uitgevoerd door een telersvereniging of nog om wateranalyses.
De registers, d.w.z. de opgetekende gegevens, moeten gedurende 5 jaar worden bewaard.

3.4. Een register over het gebruik van genetisch gemodificeerd zaaizaad?

- **Criterium in de gids:** deel 5, 5.6, 5.7.1, 5.7.2
- **Wetgeving:** VO 183/2005, art. 5, B I
- **Interpretatie:** het gebruik van zaaizaad voor de productie van voor de diervoeding bestemde planten moet worden genoteerd in een register. Niet-naleving van deze eis leidt tot toekenning van een +*.

3.5. Worden klachten geregistreerd?

- **Criterium in de gids:** deel 5, 5.7.1, 5.7.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3
- **Interpretatie:** de operatoren moeten beschikken over een procedure voor het registreren van klachten in verband met de veiligheid van de voedselketen en het daaraan gegeven gevolg. De klachten van klanten moet worden geregistreerd maar ook de klachten van operator ten aanzien van zijn leveranciers of dienstverleners.

3.6. Worden de gegevens over het uitrijden van organische meststoffen en bodemverbeteraars met dierlijke bijproducten geregistreerd?

- **Criterium in de gids:** deel 5, 5.7.1, 5.7.2
- **Wetgeving:** KB 14-11-2003, art. 3
VO 181/2006

- **Interpretatie:** moeten worden geregistreerd:
 - de data waarop organische meststoffen en bodemverbeteraars met dierlijke bijproducten worden uitgereden op gronden waartoe dieren toegang zullen krijgen,
 - de data vanaf wanneer die toegang mogelijk is,
 - de data waarop organische meststoffen en bodemverbeteraars met dierlijke bijproducten worden uitgereden op gronden die zullen worden geoogst met het oog op vervoederen aan dieren,
 - de data vanaf wanneer oogsten mogelijk is.

D. Meldingsplicht

1. Is de meldingsplicht voorzien?

- **Criterium in de gids** : deel 4.1 - A5, 5.2.3, deel 6
- **Wetgeving** : KB 14-11-2003, art. 8
KB 10-8-2005, art. 4
MB 22-1-2004
VO 178/2002, art. 19
- **Interpretatie** : elke exploitant moet het FAVV onmiddellijk inlichten wanneer hij van oordeel is of redenen heeft om te denken dat een product dat hij ingevoerd, geproduceerd, geteeld, gekweekt, bewerkt, gefabriceerd of verhandeld heeft schadelijk kan zijn voor de gezondheid van mens, dier of plant. Die melding dient te gebeuren bij middel van de formulieren die voorkomen in het ministerieel besluit van 22-1-2004.
Om de naleving van dit voorschrift te controleren worden aan de operator vragen gesteld zodat kan worden nagegaan of hij zijn plichten dienaangaande kent en in staat is deze na te komen en worden de registers ingekeken.
De bewijzen van eventuele meldingen (kopieën van meldingsformulieren) moeten worden bewaard.
Besmettingen met cystenaaltjes moeten niet worden gemeld in het geval van consumptieaardappelen maar de operator moet wel de verplichte bestrijdingsmaatregelen toepassen en in een register de plaats en de getroffen maatregelen noteren.
Besmettingen met bacterievuur van appelen en peren moeten niet worden gemeld in het geval van consumptieaardappelen als de operator de verplichte bestrijdingsmaatregelen toepast en in een register de plaats, het betreffende aantal planten, de getroffen maatregelen en de toegepaste wijze van vernietiging noteert.

VI. TYPE VOORBEELDEN (NIET EXHAUSTIEVE LIJST) VAN MAJOR EN MINOR NON-CONFORMITEITEN

Andere voorbeelden van NC's worden eveneens hernomen in het document " Non-conformiteiten in het kader van de audits: richtlijnen".

A. Hygiënevoorschriften voor de primaire plantaardige productie (behalve ruwvoeder)

Major non-conformiteiten		
Ref.		Melding ¹
1.1.2.	Het « fytolokaal » is niet slotvast afgesloten en/of is toegankelijk voor kinderen en/of onbevoegden	
1.1.9.	De gewasbeschermingsmiddelen gaan niet vergezeld van hun oorspronkelijke etiket	
1.1.9.	De gewasbeschermingsmiddelen bevinden zich niet in hun oorspronkelijke verpakking maar hun oorspronkelijke etiket is aanwezig	
1.1.10.	Gewasbeschermingsmiddelen die vervallen zijn of bestemd voor particulier gebruik, zijn niet gemerkt <u>Zie bijlage 4</u>	
1.1.12.	De operator beschikt niet over geschikte meetapparatuur	
1.2.1.	De ruimten waar de plantaardige producten worden opgeslagen of bewerkt zijn erg vuil en/of verkeren in zeer slechte staat	
1.2.2.	De verlichting volstaat niet om verontreiniging van de producten of niet voor consumptie geschikte producten te kunnen herkennen	
1.2.3.	De bestrijding van ongedierte is niet toereikend (aanwezigheid van ongedierte of geen of onvoldoende bestrijding)	
1.2.4. 2.1.2.	De wijze waarop met glas wordt omgegaan, voldoet niet (er is gebroken glas, de lampen zijn niet afgeschermd op plaatsen met een risico voor verontreiniging van de producten,...)	
1.2.5.	Gebruik van kwikthermometer zonder bescherming om verontreiniging van producten te vermijden	
1.2.7.	Het drink-, eet- en rookverbod in ruimten waar de plantaardige producten worden opgeslagen of bewerkt, wordt niet nageleefd	
1.2.8.	Duidelijk risico van verontreiniging van de producten	Ja

¹ Indien in deze kolom "ja" staat, wil dit zeggen dat CI's of KI's die een dergelijke vaststelling doen, dit dienen te melden aan het FAVV. Als de audit wordt uitgevoerd door een personeelslid van het FAVV, vindt geen melding plaats. Het personeelslid treft onmiddellijk de maatregelen die vereist zijn om de veiligheid van de consumenten niet langer in gevaar te brengen.

	met biociden of bestrijdingsmiddelen of met stoffen die gevaarlijk zijn voor de gezondheid van de consument	
1.2.9.	De voorzorgsmaatregelen om de bevuiling van producten door de fokdieren of gezelschapsdieren te voorkomen, zijn onvoldoende	
1.2.10.	Er is afval aanwezig in de ruimten waar de producten worden opgeslagen. Het afval wordt niet snel afgevoerd vanuit de ruimten waar de producten worden bewerkt	
1.3.1.	De operator heeft wanneer hij plantaardige producten bewerkt niet de mogelijkheid om na toiletbezoek zijn handen te wassen	
2.1.1. 2.3.1. 2.4.2.	De voorzieningen die in contact komen met de plantaardige producten zijn zeer vuil en/of verkeren in zeer slechte staat (bijvoorbeeld lekkende mazout die de producten kan verontreinigen)	
2.2.1.	Hoewel dat verplicht is, werd het spuittoestel niet gekeurd door het officiële orgaan (geen zelfklever of vervalste zelfklever op het spuittoestel)	Ja
2.3.2. 2.4.3. 5.1.1.	De voorzieningen worden niet ontsmet wanneer verontreinigde plantaardige producten met gereguleerde schadelijke organismen worden bewerkt	Ja
3.3.2.	De operator bereidt en/of verpakt aardappelen zonder over een erkenning te beschikken	Ja
3.3.6.	De operator gebruikt plantenpaspoorten zonder erkend te zijn	Ja
3.3.7.	De operator laat zijn pootaardappelen doorsnijden door een niet-geregistreerde loonwerker	
4.1.1.	De plantenpaspoorten worden niet gedurende de vastgelegde tijd bewaard (1 of 5 jaar)	
4.1.1.	De operator gebruikt vermeerderingsmateriaal zonder plantenpaspoort ofschoon dat verplicht is	Ja
4.1.3.	De operator gebruikt niet aangegeven hoeveelpootgoed	Ja
4.2.1.	Er worden niet-toegelaten meststoffen gebruikt	Ja
4.2.2.	Sommige meststoffen gaan niet vergezeld van een etiket of begeleidend document	
4.2.3. 4.2.4.	Er wordt niet-toegelaten zuiveringsslib gebruikt	Ja
4.2.4.	Er wordt toegelaten zuiveringsslib gebruikt in groente- of in andere fruitteelten dan fruitbomen	Ja
4.2.4.	Er wordt zuiveringsslib gebruikt op gronden die bestemd zijn voor groente- of fruitteelten die normaliter rechtstreeks in contact komen met de grond en gewoonlijk rauw worden gegeten, tijdens de periode van 10 maand voor de oogst en tijdens de oogst	Ja
4.3.1.	De operator gebruikt bestrijdingsmiddelen/biociden	Ja

	die niet erkend zijn voor het gebruik dat hij ervan maakt	
4.3.2.	De bij de toediening van bestrijdingsmiddelen/biociden gebruikte uitrusting wordt niet onmiddellijk schoongemaakt	
4.4.1.	De algemene voorschriften met betrekking tot irrigatie worden niet nageleefd	
4.5.1.	De voorschriften in verband met water worden niet nageleefd (bijvoorbeeld geen water van drinkwaterkwaliteit gebruikt om appels, peren of tomaten een laatste maal te spoelen)	
5.1.1. 5.2.1. 5.3.1. 5.3.2. 5.4.1. 5.5.1. 5.8.1.	De operator respecteert de wettelijke regels voor de strijd tegen schadelijke organismen niet	Ja
5.1.2.	De operator bestrijdt de distels niet	

Minor Non-conformiteiten	
Ref.	
1.1.4.	De verlichting in het « fytolokaal » volstaat niet om vlot de etiketten van de bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik of de biociden te kunnen lezen
1.2.7.	Er zijn geen pictogrammen
2.2.1.	Het spuittoestel werd gekeurd maar de zelfklever is niet zichtbaar op het toestel
3.2.2.	Het personeel dat de plantaardige producten bewerkt is niet in kennis gesteld van de gezondheidsrisico's
3.3.1.	Er worden consumptieaardappelen verkocht die niet eerst werden bereid
3.3.3.	De infrastructures waar de consumptieaardappelen bereid (en verpakt) worden, voldoen niet aan de voorwaarden
3.3.4.	De infrastructures waar de consumptieaardappelen verpakt worden, voldoen niet aan de voorwaarden
3.3.5.	Er worden consumptieaardappelen verkocht zonder dat de eisen inzake presentatie worden nageleefd
4.1.2.	Geen controle op de gezondheidstoestand van aangevoerd teeltmateriaal
5.6.1.	De operator brengt de eerste koper niet op de hoogte van de verontreiniging van zijn granen met moederkoren

B. Hygiënevoorschriften voor de primaire plantaardige productie (ruwvoeder)

Major non-conformiteiten		
Ref.		Melding ²
1.1.2.	Het « fytolokaal » is niet slotvast afgesloten en/of is toegankelijk voor kinderen en/of onbevoegden	
1.1.9.	De gewasbeschermingsmiddelen gaan niet vergezeld van hun oorspronkelijke etiket	
1.1.9.	De gewasbeschermingsmiddelen bevinden zich niet in hun oorspronkelijke verpakking maar hun oorspronkelijke etiket is aanwezig	
1.1.10.	Gewasbeschermingsmiddelen die vervallen zijn of bestemd voor particulier gebruik, zijn niet gemerkt <u>Zie bijlage 4</u>	
1.1.12.	De operator beschikt niet over geschikte meetapparatuur	
1.2.1.	De ruimten waar de plantaardige producten worden opgeslagen of bewerkt zijn erg vuil en/of verkeren in zeer slechte staat	
1.2.3.	De bestrijding van ongedierte is niet toereikend (aanwezigheid van ongedierte of geen of onvoldoende bestrijding)	
1.2.4.	De wijze waarop met glas wordt omgegaan, voldoet niet (er is gebroken glas, de lampen zijn niet afgeschermd op plaatsen met een risico voor verontreiniging van de producten,...)	
1.2.7.	Het rookverbod in ruimten waar de plantaardige producten worden opgeslagen of bewerkt, wordt niet nageleefd	
1.2.8.	Duidelijk risico van verontreiniging van de producten met biociden of bestrijdingsmiddelen of met stoffen die gevaarlijk zijn voor de gezondheid van de consument	Ja
1.2.9.	De voorzorgsmaatregelen om de bevuiling van producten door de fokdieren of gezelschapsdieren te voorkomen, zijn onvoldoende	
1.2.10.	Er is afval aanwezig in de ruimten waar de producten worden opgeslagen	
2.2.1.	Hoewel dat verplicht is, werd het spuittoestel niet gekeurd door het officiële orgaan (geen zelfklever of vervalste zelfklever op het spuittoestel)	Ja
4.2.2.	Sommige meststoffen gaan niet vergezeld van een etiket of begeleidend document	
4.2.3.	Er wordt niet-toegelaten zuiveringsslib gebruikt	Ja

² Indien in deze kolom "ja" staat, wil dit zeggen dat CI's of KI's die een dergelijke vaststelling doen, dit dienen te melden aan het FAVV. Als de audit wordt uitgevoerd door een personeelslid van het FAVV, vindt geen melding plaats. Het personeelslid treft onmiddellijk de maatregelen die vereist zijn om de veiligheid van de consumenten niet langer in gevaar te brengen.

4.2.4.		
4.2.4.	Toegelaten zuiveringsslib wordt gebruikt op weiden en voedergewasteelten zonder een wachttijd van 6 weken te respecteren vóór de beweiding of de oogst	Ja
4.3.1.	De operator gebruikt bestrijdingsmiddelen/biociden die niet erkend zijn voor het gebruik dat hij ervan maakt	Ja
4.3.2.	De bij de toediening van bestrijdingsmiddelen/biociden gebruikte uitrusting wordt niet onmiddellijk schoongemaakt	
4.4.1.	De algemene voorschriften met betrekking tot irrigatie worden niet nageleefd	
4.5.1.	De voorschriften in verband met water worden niet nageleefd (bijvoorbeeld geen water van drinkwaterkwaliteit gebruikt om appels, peren of tomaten een laatste maal te spoelen)	
5.1.1.	De operator respecteert de wettelijke regels voor de strijd tegen schadelijke organismen niet	Ja
5.1.2.	De operator bestrijdt de distels niet	

Minor Non-conformiteiten	
Ref.	
2.2.1.	Het spuittoestel werd gekeurd maar de zelfklever is niet zichtbaar op het toestel

C. Registraties (registers) voor de primaire plantaardige productie

Major non-conformiteiten		
Ref.		Melding ³
1.1.1.	De operator is niet geregistreerd	Ja
1.2.1.	De operator schrijft de aangevoerde producten niet in of doet dat op zeer onvolledige wijze (systematisch ontbreken van meerdere gegevens, geen inschrijvingen voor een categorie van producten, bijvoorbeeld meststoffen)	
1.2.1.	De gegevens over aangevoerde producten worden niet gedurende ten minste 5 jaar bewaard	
1.2.2.	De operator schrijft de afgevoerde producten niet in of doet dat op zeer onvolledige wijze (systematisch ontbreken van meerdere gegevens, geen inschrijvingen voor een categorie van producten, bijvoorbeeld teeltmateriaal)	
1.2.2.	De gegevens over afgevoerde producten worden niet gedurende ten minste 5 jaar bewaard	
3.1.	De operator houdt geen register bij voor bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik/biociden of doet dat op onvolledige wijze (systematisch ontbreken van meerdere gegevens, geen inschrijvingen)	
3.2.	De operator houdt geen register bij over de aanwezigheid van gereguleerde schadelijke organismen	
3.3.	De operator houdt geen register bij van de analyses die van belang zijn voor de menselijke gezondheid	
3.6.	De operator houdt geen register bij over de toediening	
3.1. 3.2. 3.3. 3.6.	De registers worden niet gedurende ten minste 5 jaar bewaard	

Minor Non-conformiteiten		
Ref.		
2.1.1.	De operator schrijft de aangevoerde producten op onvolledige wijze in (systematisch ontbreken van een gegeven)	
2.1.2.	De operator schrijft de afgevoerde producten op onvolledige wijze in (systematisch ontbreken van een gegeven)	
3.1.	De operator houdt op onvolledige wijze een register bij van bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik/biociden	

³ Indien in deze kolom "ja" staat, wil dit zeggen dat CI's of KI's die een dergelijke vaststelling doen, dit dienen te melden aan het FAVV. Als de audit wordt uitgevoerd door een personeelslid van het FAVV, vindt geen melding plaats. Het personeelslid treft onmiddellijk de maatregelen die vereist zijn om de veiligheid van de consumenten niet langer in gevaar te brengen.

	(systematisch ontbreken van een gegeven)
3.5.	De operator houdt geen klachtenregister bij
3.1.	In de registers kunnen de gewenste gegevens niet meteen worden teruggevonden (geen systematische rangschikking van de leveringsbonnen als die als register geldt)
3.2.	
3.3.	
3.6.	

D. Meldingsplicht

Major non-conformiteiten		
Ref.		Melding ⁴
1.1.	De operator heeft niets gemeld terwijl hij dat wel had moeten doen	Ja

Minor Non-conformiteiten		
Ref.		
1.1.	De operator kent de procedures met betrekking tot de meldingsplicht niet	

⁴ Indien in deze kolom "ja" staat, wil dit zeggen dat CI's of KI's die een dergelijke vaststelling doen, dit dienen te melden aan het FAVV. Als de audit wordt uitgevoerd door een personeelslid van het FAVV, vindt geen melding plaats. Het personeelslid treft onmiddellijk de maatregelen die vereist zijn om de veiligheid van de consumenten niet langer in gevaar te brengen.

Bijlage 1: Belangrijkste gereguleerde schadelijke organismen waarvan melding aan het FAVV verplicht is per teelt

GEWAS	PLANTENDELEN	TYPE	WETENSCHAPPELIJKE NAAM	NEDERLANDSE OF ENGELSE NAAM
ALGEMEEN				
Alle teelten	Planten met wortels bestemd voor opplant, geteeld in volle grond	Nematode	<i>Globodera pallida</i> & <i>Globodera rostochiensis</i>	Aardappelcystenaaltjes
Alle teelten	-	Onkruid	<i>Cyperus esculentus</i>	Knolcyperus
Alle kruidachtige planten waaronder prei, selder, koolgewassen, paprika, aubergine, komkommer, courgette, tomaat, andijvie, augurk, pompoen, sla, peterselie	Plantgoed met uitzondering van bollen, stengelknollen planten van de familie Gramineae, wortelstokken, zaden en knollen	Insect	<i>Liriomyza huidobrensis</i> <i>Liriomyza trifolii</i>	Nerfmineervlieg Floridamineervlieg
FRUIT				
Peer (<i>Pyrus</i>) & kweepeer (<i>Cydonia</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Fytoplasm	Pear decline mycoplasma	Pear decline mycoplasma
		Bacterie	<i>Erwinia amylovora</i>	Bacterievuur
Appel (<i>Malus</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Fytoplasm	Apple proliferation mycoplasma	Apple proliferation mycoplasma
		Bacterie	<i>Erwinia amylovora</i>	Bacterievuur
<i>Prunus</i> sp. Kers, kriek, pruim, perzik	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Virus	Plum pox virus (Sharka)	Sharka
		Fytoplasm	Apricot chlorotic leafroll mycoplasma	Apricot chlorotic leafroll mycoplasma
		Schimmel	<i>Monilinia fructicola</i>	Bruin vruchtrot
Braam, framboos (<i>Rubus</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Virus	Arabic mosaic virus Strawberry latent ringspot virus Tomato black ring virus Raspberry ringspot virus	Arabisch mozaiek virus Latent aardbeiringvlekkenvirus Tomatenzwartkringvirus Frambozenringvlekkenvirus

Aardbei (<i>Fragaria</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Virus	Arabic mosaic virus Raspberry ringspot virus Strawberry crinkle virus Strawberry latent ringspot virus Strawberry mild yellow edge virus Tomato black ring virus	Arabisch mozaïek virus Frambozenringvlekkenvirus Aardbeikrinkelvirus Latent aardbeikringvlekkenvirus Aardbeizwakgeelrandvirus Tomatenzwartkringvirus
		Schimmel	<i>Phytophthora fragariae</i>	Roodwortelrot
		Bacterie	<i>Xanthomonas fragariae</i>	Aardbei olievlekkenziekte
GROENTEN				
Sjalot (<i>Allium ascalonicum</i>), plantui (<i>Allium cepa</i>)	Zaden en bollen bestemd voor de opplant	Nematode	<i>Ditylenchus dipsaci</i>	Stengelnematode
Prei (<i>Allium porrum</i>)	Plantgoed	Nematode	<i>Ditylenchus dipsaci</i>	Stengelnematode
Sla (<i>Lactuca sativa</i>) Komkommer (<i>Cucumis sativa</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Virus	Tomato spotted wilt virus	Tomatenbronsvlekkenvirus
Aubergine (<i>Solanum melongena</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Bacterie	<i>Ralstonia solanacearum</i>	Bruinrot
		Fytoplasm	Potato stolbur mycoplasm	Stolbur
		Virus	Tomato spotted wilt virus	Tomatenbronsvlekkenvirus
Tomaat (<i>Lycopersicon esculentum</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Bacterie	<i>Ralstonia solanacearum</i>	Bruinrot
		Fytoplasm	Potato stolbur mycoplasm	Stolbur
		Bacterie	<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>michiganensis</i>	Bacteriekanker bij tomaat
		Insect	<i>Bemisia tabaci</i>	Tabakswittevlieg
			<i>Meloidogyne chitwoodi</i> <i>Meloidogyne fallax</i>	Wortelknobbelaaltjes
	Virus	Tomato spotted wilt virus PSTVd - Potato spindle tuber viroïd	Tomatenbronsvlekkenvirus Patato spindle tuber viroïd	
Zaad	Virus	Pepinomozaïek virus	Pepinomozaïekvirus (via beschikking 2004/200/EG)	
Paprika (<i>Capsicum annuum</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Bacterie	<i>Ralstonia solanacearum</i>	Bruinrot
		Fytoplasm	Potato stolbur mycoplasm	Stolbur
		Virus	Tomato spotted wilt virus	Tomatenbronsvlekkenziekte

Selder (<i>Apium graveolens</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Virus	Tomato spotted wilt virus	Tomatenbronsvlekkenziekte
AKKERBOUW - NIJVERHEIDSGEWASSEN				
Haver, suikerbiet, tarwe, maïs, gerst, ...		Nematoden	<i>Meloidogyne chitwoodi</i> <i>Meloidogyne fallax</i>	Wortelknobbelaaltjes
Hop (<i>Humulus lupulus</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Schimmel	<i>Verticillium albo-atrum</i> <i>Verticillium dahliae</i>	Ringvuur
Pootaardappelen (<i>Solanum tuberosum</i> L.)	Knollen bestemd voor opplant	Schimmel	<i>Synchytrium endobioticum</i>	Aardappelwratziekte
		Bacterie	<i>Clavibacter michiganensis</i> spp. Sepedonicus <i>Ralstonia solanacearum</i>	Ringrot Bruinrot
		Nematode	<i>Globodera rostochiensis</i> en <i>G. pallida</i> <i>Meloidogyne fallax</i> <i>Meloidogyne chitwoodi</i> <i>Ditylenchus destructor</i>	Aardappelcystenaaltjes Wortelknobbelaaltjes Maïswortelknobbelaaltje Stengelnematode
		Virus	Tomato spotted wilt virus PSTVd – Potato Spindle Tuber Viroïd	Tomatenbronsvlekkenvirus Potato spindle tuber viroïd
		Fytoplasm	Potato stolbur mycoplasm	Stolbur
Aardappelen (<i>Solanum tuberosum</i> L.)	Pootaardappelen en consumptieaardappelen	Schimmel	<i>Synchytrium endobioticum</i>	Aardappelwratziekte
		Bacterie	<i>Clavibacter michiganensis</i> spp. sepedonicus <i>Ralstonia solanacearum</i>	Ringrot Bruinrot
		Nematode	<i>Globodera rostochiensis</i> en <i>G. pallida</i> <i>Meloidogyne fallax</i> <i>Meloidogyne chitwoodi</i>	Aardappelcystenaaltjes Wortelknobbelaaltjes
		Virus	PSTVd – Potato spindle tuber viroïd	Potato spindle tuber viroid
	Plantgoed	Nematode	<i>Ditylenchus destructor</i>	<i>Ditylenchus destructor</i>

		Virus	Tomato spotted wilt virus	Tomatenbronsvlekkenvirus
Maïs		Insect	<i>Diabrotica virgifera ssp. Virgifera</i> Le Conté	Maïswortelboorder
Tabak (<i>Nicotiana</i>)	Plantgoed (m.u.v. zaden)	Bacterie	<i>Ralstonia solanacearum</i>	Bruinrot
		Fytoplasm	Potato stolbur mycoplasm	Stolbur
ZADEN				
Klaver, luzerne	Zaden	Nematode	<i>Ditylenchus dipsaci</i>	Stengel nematode
		Bacterie	<i>Clavibacter michiganensis ssp. insidiosus</i>	Vascular luzerne wilt
Bonen (<i>Phaseolus vulgaris</i>)	Zaden	Bacterie	<i>Xanthomonas campestris pv. phaseoli</i>	Common blight, fuscous blight
Tomaat (<i>Lycopersicon esculentum</i>)	Zaden	Bacterie	<i>Clavibacter michiganensis ssp. michiganensis</i>	Bacteriekanker bij tomaat
		Virus	Pepinomozaïekvirus PSTVd – Potato spindle tuber viroïd	Pepinomozaïekvirus Potato spindle tuber virus viroid

Bijlage 2: Lijst van de teelten waarvoor een plantenpaspoort voor het plantgoed of de zaden is vereist. Dat betekent dat de producenten-vermeerderaars erkend moeten zijn voor het gebruik van plantenpaspoorten. De plantenpaspoorten moeten worden bewaard door de landbouwer die het materiaal gebruikt voor de productie van consumptieproducten

PLANTGOED: FRUIT	
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
<i>Fragaria L.</i>	Aardbei
<i>Malus Mill.</i>	Appel
<i>Mespilus L.</i>	Mispel
<i>Prunus L.</i>	Kers, kriek, pruim (perzik, nectarine, abrikoos)
<i>Pyrus L.</i>	Peer
<i>Rubus L.</i>	Frambozenstruik
<i>Vitis L.</i>	Druiven
PLANTGOED: GROENTEN(*)	
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
<i>Allium sp.</i>	Prei, (bies-, knof-)look, ui, sjalot
<i>Apium spp.</i>	Selderij (-, Chinese, bleek-, knol-)
<i>Beta vulgaris L.</i>	Plantgoed van bieten
<i>Brassica spp.</i>	Koolsoorten (sluitkool, savooikool, rode kool, spruitkool, bladkool, broccoli, bloemkool, koolrabi, boerenkool, koolraap, Chinese kool, paksoi, ...) mosterd
<i>Cichorium sp.</i>	Andijvie
<i>Cucumis sp.</i>	Komkommer, augurk
<i>Cucurbita sp.</i>	Courgette, pompoen
<i>Humulus lupulus L.</i>	Hop
<i>Lactuca spp.</i>	Slasoorten
<i>Solanaceae</i>	Tomaten, paprika, aubergine, ...
<i>Solanum L.</i>	Aardappel
<i>Spinacia L.</i>	Spinazie
ZAAD: GROENTEN EN RUWVOERSOORTEN	
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
<i>Allium ascalonicum L.</i>	Sjalot
<i>Allium cepa L.</i>	Ui
<i>Allium schoenoprasum L.</i>	Bieslook
<i>Helianthus annuus L.</i>	Zonnebloem
<i>Allium porum</i>	Prei
<i>Lycopersicon lycopersicum (Lycopersicon esculentum)</i>	Tomaat
<i>Medicago savita L.</i>	Luzerne
<i>Phaseolus L. sp.</i>	Verschillende soorten boon

(*) De planten van groenten, bestemd voor opplant, van kruidachtige soorten (met name planten van *Cichorium sp.* (witloof, cichorei), *Daucus sp.* (wortelen), *Petroselinum sp.* (peterselie), *Phaseolus sp.* (bonen), *Pisum* (erwten), *Raphanus sp.* (mierikswortel, radijs) alsmede van *Spinacia L.* (spinazie),...) moeten verplicht worden vergezeld van een plantenpaspoort bij alle transacties tussen professionele producenten.

Bijlage 3:

A. Eisen in verband met de installaties waarover aardappelbereiders (en – verpakkers) moeten beschikken

De bereider van aardappelen dient de betrokkene persoonlijk over een inrichting die aan de volgende voorwaarden voldoet:

1. een magazijn, voorzien van een adequate isolatie, dat een minimale nuttige oppervlakte van 200 m² heeft en dat tegen vorst is beschermt,
2. dit magazijn moet net, droog en voldoende verlucht zijn en voldoende verlicht kunnen worden; het mag niet worden gebruikt als opslagplaats voor goederen die geen deel uitmaken van de aardappelhandel; het moet zodanig ingericht zijn dat de bereide partijen van de niet-bereide partijen streng gescheiden zijn,
3. de ruimte van het magazijn waar de aardappelen bereid en verpakt worden moet tijdens deze bewerkingen tot ten minste 12 °C opgewarmd zijn; de knoltemperatuur dient bij het bereiden minimaal 8 °C te bedragen,
4. in de inrichting moet ten minste één gebruiksklaar sorteer- en calibreertoestel met gelede leesband aanwezig zijn, dat een bereiding van ten minste twee ton aardappelen per uur toelaat,
5. in de inrichting moet een geijkt weegtoestel aanwezig zijn.

B. Eisen in verband met de installaties waarover aardappeleverpakkers moeten beschikken

De verpakker van aardappelen dient de betrokkene persoonlijk over een inrichting die aan de volgende voorwaarden voldoet:

1. een magazijn, voorzien van een adéquate isolatie, dat een minimale nuttige oppervlakte van 100 m² heeft en dat tegen vorst is beschermt,
2. dit magazijn moet net, droog en voldoende verlucht zijn en voldoende verlicht kunnen worden; het mag niet worden gebruikt als opslagplaats voor goederen die geen deel uitmaken van de aardappelhandel,
3. in het magazijn moet een geijkt weegtoestel aanwezig zijn,
4. de ruimte van het magazijn waar de aardappelen verpakt worden moet, tijdens deze bewerking, tot ten minste 12 °C opgewarmd zijn; de knoltemperatuur dient bij het verpakken minimaal 8 °C te bedragen.

C. VERPAKKINGSVOORSCHRIFTEN

I. Uniformiteit

De inhoud van iedere verpakkingseenheid moet uniform zijn en moet bestaan uit aardappelen van dezelfde kwaliteit, groottesortering (indien gesorteerd) en variëteit. De aardappelen moeten, binnen eenzelfde verpakking, homogeen zijn inzake kleur van de schil en van het vruchtvlees.

II. Verpakking voor primeuraardappelen

De primeuraardappelen moeten, gelet op het vervoer en de bestemming van het produkt, in daartoe geschikte verpakkingen (zakken, netten, kisten, enz.) worden gedaan. Wanneer papieren of plastieken zakken als verpakking gebruikt worden, moeten deze een voldoende verluchting van het produkt te verzekeren. De gebruikte verpakkingen moeten zuiver zijn, in goede staat en mogen noch een vreemde geur afgeven, noch de kwaliteit van de ingesloten aardappelen veranderen. Op de buitenkant van de verpakking mag geen enkele aanduiding zijn aangebracht met een produkt dat de kwaliteit van de aardappelen nadelig beïnvloedt. Alle verpakkingen van eenzelfde partij moeten hetzelfde gewicht hebben.

III. Verpakking voor bewaaraardappelen

De bewaaraardappelen moeten, met het oog op een goede bescherming van het produkt, in geschikte en voldoende stevige verpakkingen worden aangeboden. De gebruikte verpakkingen moeten zuiver zijn, in goede staat en mogen noch een vreemde geur afgeven, noch de kwaliteit van de ingesloten aardappelen veranderen. Op de buitenkant van de verpakking mag geen enkele aanduiding zijn aangebracht met een produkt dat de kwaliteit van de aardappelen nadelig beïnvloedt.

IV. Aanduiding

Op de buitenzijde van elke verpakkingseenheid moeten, hetzij door directe druk, hetzij op een aan het sluitsysteem vastgehecht etiket, in duidelijke leesbare en onuitwisbare letters de volgende gegevens aangebracht zijn:

- identificatie: erkend bereider of verpakker: toelatingsnummer van het Agentschap,
- aard van het produkt (primeuraardappelen):
 - " primeuraardappelen";,
 - naam van de variëteit,
- aard van het produkt (pommes de terre de conservation):
 - "bewaaraardappelen" of "consumptieaardappelen",
 - naam van de variëteit,
- oorsprong van het produkt:
 - land,
 - teeltzone of nationale, gewestelijke of plaatselijke benaming (facultatief),
- handelskenmerken:
 - sortering (indien gesorteerd): de minimum grootte, gevolgd door de woorden "en meer" (facultatief),
 - in voorkomend geval de vermelding "krielaardappelen" of een gelijkwaardige benaming voor de knollen met een grootte van 18 tot 40 mm,
 - nettogewicht.

Bijlage 4

Het aantreffen van niet-buikbare gewasbeschermingsmiddelen (NBGM) (verlopen, verboden producten...) tijdens een audit leidt tot een non-conformiteit waarvan de ernst afhangt van de termijn gedurende dewelke het of de NBGM niet meer mogen worden gebruikt. Deze manier van werken wordt overgenomen uit de toleranties toegepast door het FAVV tijdens controles. De non-conformiteiten en de te nemen maatregelen zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Legende:

Grijs = niet van toepassing

* Apart opgeslagen en duidelijk geïdentificeerd

** Registratie van de naam van het product, de resthoeveelheid en de datum.

De te nemen acties ingeval van non-conformiteiten zijn de volgende:

- **NC van het type A1:** melding aan het FAVV en ongunstige audit.
- **NC van het type A2:** vernietiging van de NBGM via een gespecialiseerde firma en de overdracht van het bewijs van ophaling van de NBGM binnen de termijn vastgelegd door de OCI (maximaal 30 dagen). Bij gebrek aan bewijs van ophaling van de NBGM binnen de vastgelegde termijn, melding aan het FAVV en ongunstige audit. Deze manier van werken maakt het mogelijk:
 - om de vernietiging in alle veiligheid te garanderen van de NBGM,
 - dat het FAVV een controle kan vermijden,
 - dat de OCI's in voorkomend geval de non-conformiteit kunnen sluiten en de autocontrole kunnen valideren,
 - de gevolgen voor de landbouwer te beperken (PV + voorwaardelijke sancties).
- **NC van het type B:** actieplan (engagement om de NBGM bij de volgende inzameling door Phytofar-Recover te overhandigen – gratis, elke twee jaar). De OCI kan de audit gunstig afsluiten, hoewel de non-conformiteit niet noodzakelijk verholpen zal zijn binnen de 6 maand.

Phytofar-Recover organiseert de inzameling van NBGM buiten de inzamelingscampagne bij landbouwers (betalend). Bij de inzameling zal de overeenstemming tussen de lijst overhandigde NBGM en de overhandigde producten worden geverifieerd en de gebruiker zal van Phytofar-Recover een attest krijgen dat aan de OCI zal kunnen worden voorgelegd met het oog op de sluiting van de non-conformiteit.

Ophaling van NBGM buiten de inzamelingsperiode, hoe te werk gaan?

- De operator neemt contact op met Phytofar-Recover voor een ophaling van NBGM, in het kader van de validatie van een autocontrole.
- De operator overhandigt aan Phytofar-Recover, op hetzelfde ogenblik als zijn ophalingsaanvraag, een kopie van de lijst producten die moeten worden opgehaald (de lijst is opgesteld door de OCI tijdens de audit en bevat de handelsnaam van de producten en hun geschatte hoeveelheid).
- Phytofar-Recover neemt contact op met de gespecialiseerde ophaalfirma voor een directe ophaling van de NBGM.
- De gespecialiseerde ophaalfirma gaat over tot de ophaling van de NBGM.
- De werknemer van de gespecialiseerde ophaalfirma controleert ter plekke tijdens de ophaling of alle producten op de lijst opgehaald zijn en zet de stempel van de ophaalfirma op de lijst producten. Als de opgehaalde producten niet overeenkomen met de producten op de lijst, zal dat ook worden vermeld op het document door de werknemer van de ophaalfirma.
- Phytofar-Recover ontvangt van de gespecialiseerde ophaalfirma de factuur voor de ophaling en een attest met de afgestempelde lijst die de naam bevat van de producten en hun geschatte hoeveelheid.
- Phytofar-Recover overhandigt de factuur aan de operator.
- De operator betaalt het factuurbedrag aan Phytofar-Recover.
- Na betaling verstuurt Phytofar-Recover de lijst die de stempel draagt van de ophaalfirma naar de operator.
- De operator stuurt de lijst door naar de OCI zodat deze de audit kan afsluiten.

<u>NBGM</u>	<u>Opslag*</u>	<u>Registratie **</u>	<u>Registratie gemeld aan de PCE</u>	<u>Type non- conformiteit</u>	<u>Maatregelen</u>	<u>Opvolging</u>
<u>Nooit erkend in België</u>				<u>A1</u>	<u>Melding FAVV</u>	<u>FAVV</u>
<u>Gebruik toegelaten op 1 januari van het jaar x- 2</u>	<u>JA</u>			<u>Conform</u>		
	<u>NEEN</u>			<u>B</u>	<u>Actieplan (engagement om zijn NBGM te overhandigen tijdens de volgende inzameling door Phytofar-Recover)</u>	
<u>Gebruik toegestaan tussen 1 januari van het jaar x-2 en 1 januari van het jaar x-4</u>	<u>JA</u>	<u>JA</u>		<u>B</u>	<u>Actieplan (engagement om zijn NBGM te overhandigen tijdens de volgende inzameling door Phytofar-Recover)</u>	
	<u>NEEN</u>	<u>NEEN</u>		<u>A2</u>	<u>Vernietiging van de NBGM via een gespecialiseerde firma met een bewijs van ophaling van de producten binnen de 30 dagen.</u>	<u>Als de vernietiging plaatsvindt binnen de termijn, validatie van het autocontrolesysteem</u> <u>In het tegenovergestelde geval wordt de niet- conformiteit A2 A1 met melding aan het FAVV</u>
<u>Gebruik niet toegestaan op 1 januari van het jaar x-4, andere gevallen</u>				<u>A1</u>	<u>Melding FAVV</u>	<u>FAVV</u>
<u>Producten afkomstig van de overname van een onderneming waarvan het gebruik niet langer toegestaan is</u>	<u>JA</u>	<u>JA</u>	<u>JA</u>	<u>Conform</u>		
	<u>NEEN</u>	<u>NEEN</u>	<u>NEEN</u>	<u>In functie van de NBGM, zie boven</u>		